

OBČINA NAZARJE
SAVINJSKA CESTA 4
3331 NAZARJE

OBČINSKI N A Č R T
ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB
POTRESU
VERZIJA 3.0

	ORGAN	DATUM	PODPIS
Izdelal	OBČINA NAZARJE		_____
Odobril	POVELJNIK CZ NAZARJE		_____
Sprejel	ŽUPAN OBČINE NAZARJE		_____ ŽUPAN
Skrbnik	ZAME s.p.		_____

Številka: 842-0002/2015

Kazalo vsebine

1. POTRES	3
1.1. UVOD	3
1.2. KARTA POTRESNE INTEZITETE	3
1.3. KARTA PROJEKTNEGA POSPEŠKA TAL	4
1.4. POTRESNO OBMOČJE OBČINE NAZARJE	5
1.5. VERJETNOST NASTANKA VERIŽNE NESREČE	8
1.6. SKLEPNE UGOTOVITVE	9
2. OBSEG NAČRTOVANJA	11
2.1. TEMELJNE RAVNI NAČRTOVANJA	11
2.2. NAČELA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	13
3. KONCEPT ZAŠČITE REŠEVANJA IN POMOČI	14
3.1. TEMELJNE PODMENE	14
3.2. ZAMISEL IZVEDBE ZAŠČITE IN REŠEVANJA	15
3.2.1. Koncept odziva ob potresu	15
3.3. UPORABA NAČRTA	19
4. SILE, SREDSTVA IN VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA	19
4.1. PREGLED ORGANOV IN ORGANIZACIJ, KI SODELUJEJO PRI IZVEDBI NALOG IZ OBČINSKE PRISTOJNOSTI	19
4.1.1. Občinski organi	19
4.1.2. Občinske sile za zaščito in reševanje	19
4.1.3. Komisija za ocenjevanje škode	20
4.2. MATERIALNO – TEHNIČNA SREDSTVA ZA IZVAJANJE NAČRTA	20
4.3. FINANČNA SREDSTVA ZA IZVAJANJE NAČRTA	21
5. OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE	21
5.1. OPAZOVANJE POTRESNE AKTIVNOSTI	21
5.2. IZVAJANJE OBVEŠČANJA PRISTOJNIH ORGANOV IN JAVNOSTI OB POTRESU	23
5.2.1. Obveščanje pristojnih organov in služb	24
5.2.2. Obveščanje prebivalcev na prizadetem območju	25
5.2.3. Obveščanje splošne javnosti	25
5.3. ALARMIRANJE	26
6. AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV	27
6.1. AKTIVIRANJE ORGANOV VODENJA IN SLUŽB	27
6.2. AKTIVIRANJE OBČINSKIH SIL ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE	28
6.3. ZAGOTAVLJANJE POMOČI V MATERIALNIH IN FINANČNIH SREDSTVIH	30
7. UPRAVLJANJE IN VODENJE	31
7.1. ORGANI IN NJIHOVE NALOGE	31
7.1.1. Občinski organi	31
7.1.2. Organi vodenja	32
7.1.3. Občinske sile	32
7.1.4. Občinski pogodbeni izvajalci	32
7.1.5. Druga podjetja, zavodi, organizacije javnega značaja	33
7.2. OPERATIVNO VODENJE	34
7.3. ORGANIZACIJA ZVEZ	34

8. ZAŠČITNI UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI.....	36
8.1 ZAŠČITNI UKREPI	36
8.1.1 Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi.....	36
8.1.2 Evakuacija	40
8.1.3 Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev	42
8.1.4 Radiološka, kemijska in biološka zaščita.....	44
8.1.5 Zaščita kulturne dediščine	45
8.2 NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	48
8.2.1 Prva pomoč in nujna medicinska pomoč	48
8.2.2 Prva veterinarska pomoč.....	52
8.2.3 Reševanje iz ruševin	53
8.2.4 Gašenje in reševanje ob požarih	56
8.2.5 Iskanje pogrešanih oseb	57
8.2.6 Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje.....	57
9. OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA.....	59
10. OCENJEVANJE ŠKODE	60
11. RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV	61
11.1. POMEN POJMOV	61
11.2. RAZLAGA OKRAJŠAV	62
12. SEZNAM PRILOG IN DODATKOV	63
12.1. PRILOGE	63
12.2. DODATKI	64

1. POTRES

1.1. Uvod

Načrt zaščite in reševanja ob potresu temelji na določilih zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. l. RS, št. 51/06-UPB1, 95/07-ZSPJS in 97/10), doktrine zaščite, reševanja in pomoči (Vlada RS, št. 912-07/2002-1 z dne 30. 05. 2002) ter resolucije o nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v letih 2009-2015 (Ur.l. RS, št. 57/09). Izdelan je v skladu z določili uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Ur. l. RS, št. 24/12)

Načrt temelji na podlagi ocene ogroženosti Občine Nazarje (v nadaljevanju: občine) in je podrobneje razčlenjen regijski načrt zaščite in reševanja ob potresu, verzija 3.0, ki ga je pripravila Izpostava Uprave RS za zaščito in reševanje (URSZR) Celje.

Potres je v skladu z zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami naravna nesreča, ki jo opredelimo kot seizmično delovanje tal. Nastane ob nenadni sprostitvi nakopičenih tektonskih napetosti v Zemljini skorji ali zgornjem delu zemeljskega plašča. Medtem ko litosferske plošče trkajo med seboj in ob tem spreminjajo obliko, nastajajo ogromni pritiski. Občasno se energija teh pritiskov sprosti in rezultat te sprostitve je nenadni silovit potres. Potresa ne moremo napovedati, ni mogoče vnaprej oceniti njegovega obsega, moči ter škode, ki jo bo povzročil. Predvidimo lahko le območja, kjer se lahko pojavi. Ozemlje Slovenije je zaradi geotektonskih razmer potresno ogroženo. Na razmeroma velikem delu ozemlja so možni rušilni potresni sunki, kar je razvidno iz priložene seizmološke karte Slovenije.

Potres neposredno ne vpliva na ljudi. Poškodbe in smrtne žrtve so posledica porušitve zgradb, požarov, eksplozij, nenadzorovanega uhajanja nevarnih snovi v okolje, visokih voda in drugih sprememb v okolju, ki jih povzroči potres. Izkušnje kažejo, da potresi porušijo ali zelo poškodujejo predvsem starejše zgradbe, čeprav ne gre prezreti, da utrpijo hude poškodbe tudi zgradbe, ki so stare le nekaj deset let in so bile zgrajene v skladu s predpisi o potresno varni gradnji. Šibkejši potresi niso tako nevarni, vendar tudi ti povzročajo škodo in preplah

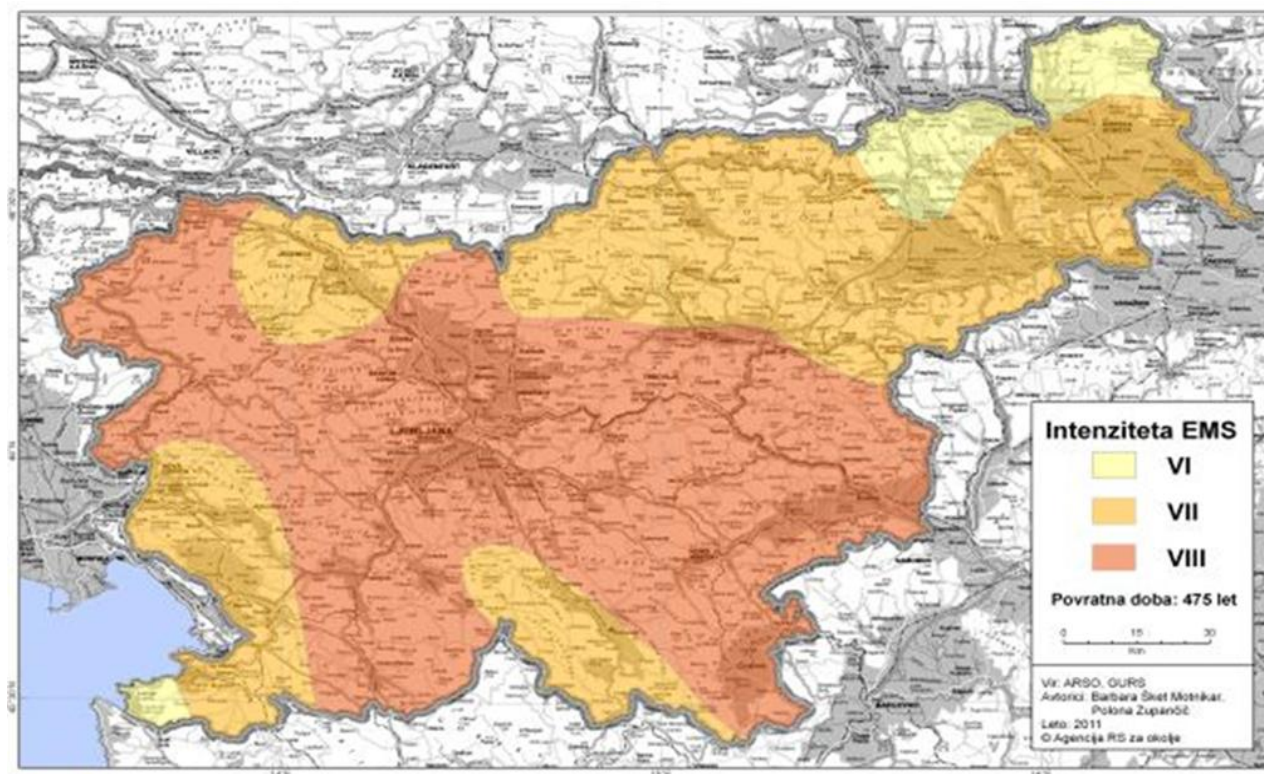
1.2 Karta potresne intenzitete

Karta potresne intenzitete je izračunana za povratno dobo 475 let, kar ustreza 90% verjetnosti, da vrednosti na karti v 50 letih ne bodo presežene. Pri izračunu so upoštevana povprečna dejanska tla območja posamezne stopnje intenzitete.

Karta potresne intenzitete za povratno dobo 475 let iz leta 2011 je nova in namenjena predvsem sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami pri načrtovanju ukrepov za preprečevanje in zmanjševanje škode ob potresih.

Občina Nazarje se nahaja na območju VII in VIII EMS lestvice, kar pa ne pomeni, da na našem območju ni mogoč potres z učinki, ki so večji od tistih, ki jih predvideva karta potresne intenzitete, bodisi zaradi lokalnih razmer, bodisi zaradi same moči potresa. Možnosti za to so sicer majhne, a so se v preteklosti že dogajale (idrijski potres iz leta 1511).

Slika 1. Karta potresne intenzitete s povratno dobo 475 let (Vir: ARSO, 2011)

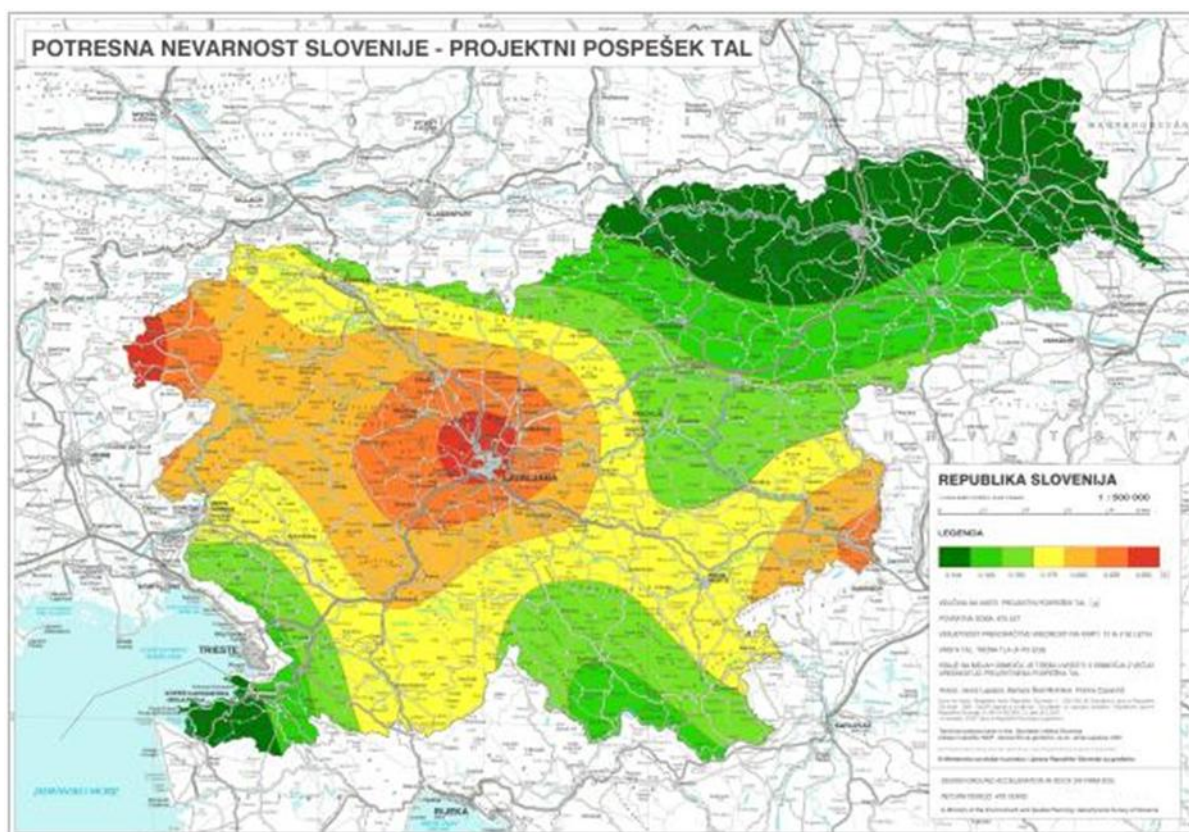
1.3 KARTA PROJEKTNEGA POSPEŠKA TAL

Za potresno odporno projektiranje se skladno z zakonodajo uporablja karta projektne pospeška tal.

Karta projektne pospeška tal za trdna tla za povratno dobo 475 let (Lapajne in drugi, 2001) je uradna karta potresne nevarnosti Slovenije (slika 1).

Območja enake potresne nevarnosti so na karti projektne pospeška tal označena z enako barvo.

Slika 2: Potresna nevarnost Slovenije – projektni pospešek tal (Lapajne in drugi, 2001)

1.4 Potresno območje občine Nazarje

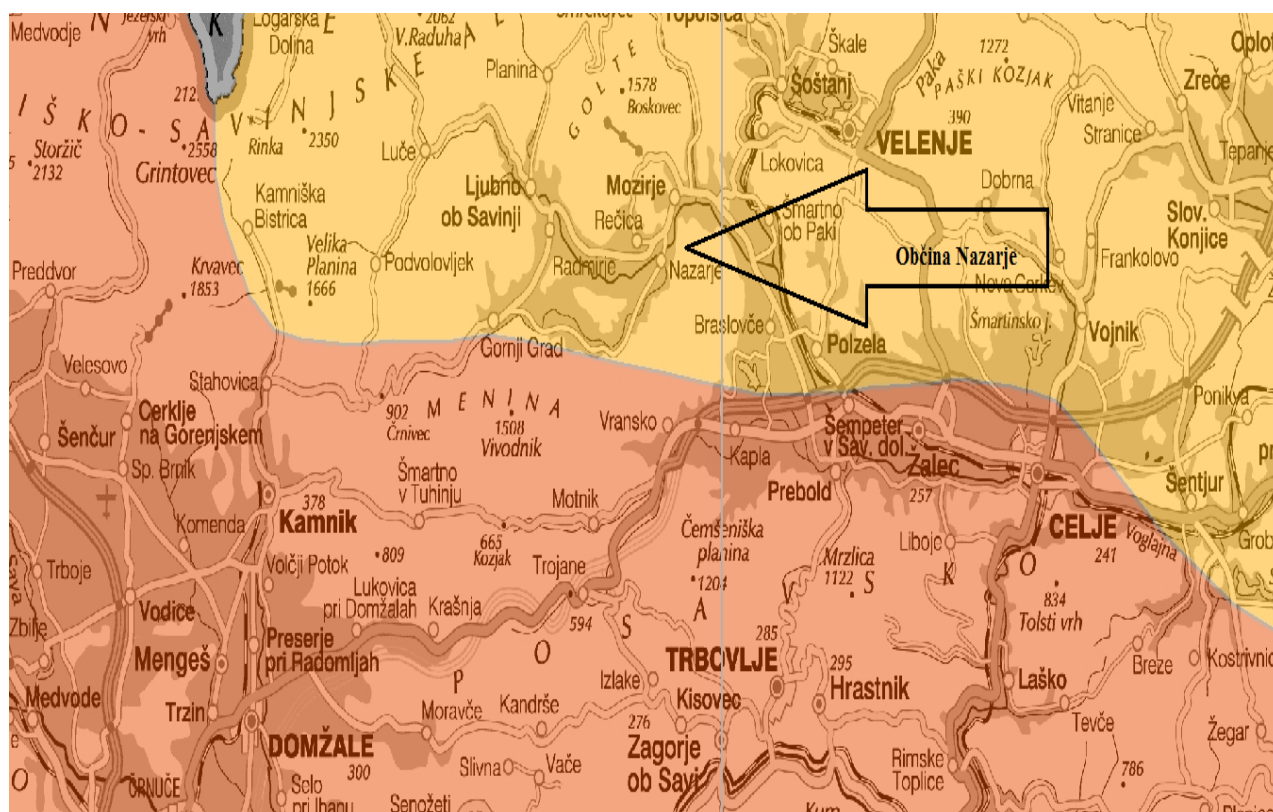
Celotno območje občine Nazarje z naselji (Brdo, Doblečina, Čreta pri Kokarjah, Kokarje, Lačja vas, Nazarje, Potok, Prihova, Pusto Polje, Rovt pod Menino, Spodnje Kraše, Šmartno ob Dreti, Volog, Zavodice, Žlabor) leži na nadmorski višini 346m. Občino sestavljajo 3 krajevne skupnosti (Nazarje, Kokarje, Šmartno ob Dreti), ki ležijo na območju 43,4 km². V občini živi 2.664 prebivalcev naseljenih na rahlo hribovitem območju.

Iz kart temeljnega načrta in regijskega načrta, ki je podrobneje razdelan za območje Zahodnoštajerske regije, izhaja, da se občina Nazarje nahaja na območju **VII. in VIII. stopnje** po MSK lestvici. Doslej takšnega potresa na območju občine Nazarje še ni bilo.

Zaradi potresa VIII. stopnje po EMS bi lahko prišlo do poškodb objektov - majhne razpoke v stenah, odpadanje večjih kosov ometa, odpadanje strešnikov, razpoke v dimnikih, odlomi delov dimnikov.

Na območju VIII. stopnje ni objektov kulturne dediščine, ki bi bili ob potresu ogroženi.

Slika 3. Seizmološka karta Nazarje

Hujših poškodb na objektih vrtca Nazarje, na osnovni šoli Nazarje ter na Zdravstvenem domu Nazarje, ki se nahajajo na območju VII. stopnje potresne ogroženosti, ni pričakovati, ker so objekti novejši ali novi ter zato protipotresno varno grajeni in odporni na učinke potresa VII. stopnje. To je mogoče pričakovati le pri starejših objektih zgodovinske vrednosti kot je Grad Vrbovec Nazarje. Zato mora slednja, zaradi ogroženosti in možnosti delnega poškodovanja objektov ob potresu VIII. stopnje po EMS, v svojem elaboratu ukrepov ob potresu izdelati dokumente za evakuacijo.

Glede na razpršeno gradnjo in gostoto poseljenosti na tem območju ne pričakujemo večjih količin ruševin, ki bi jih bilo potrebno odvažati.

Ocena je podana na podlagi matematičnega izračuna za čas, ko ljudje spijo ali ko je koncentracija ljudi v objektih največja, kar pa ne pomeni, da bo ob takem potresu tudi tako dejansko stanje.

Razredi ogroženosti:

V splošnem so občine razvrščene v pet razredov ogroženosti ob potresu. Pri razvrščanju občin in regij v razrede ogroženosti je bila poleg osnove – karte potresne intenzitete, upoštevana zgolj še skupina podatkov in sicer število prebivalcev na posameznih območjih. Podatki o številu prebivalcev po občinah so bili pridobljeni iz aplikacije GIS-UJME s stanjem na dan 1. 12. 2011.

Tabela 1. Razredi in stopnje ogroženosti

Razred ogroženosti	Stopnja ogroženosti
1	Majhna
2	Srednja
3	Velika
4	Zelo velika 1
5	Zelo velika 2

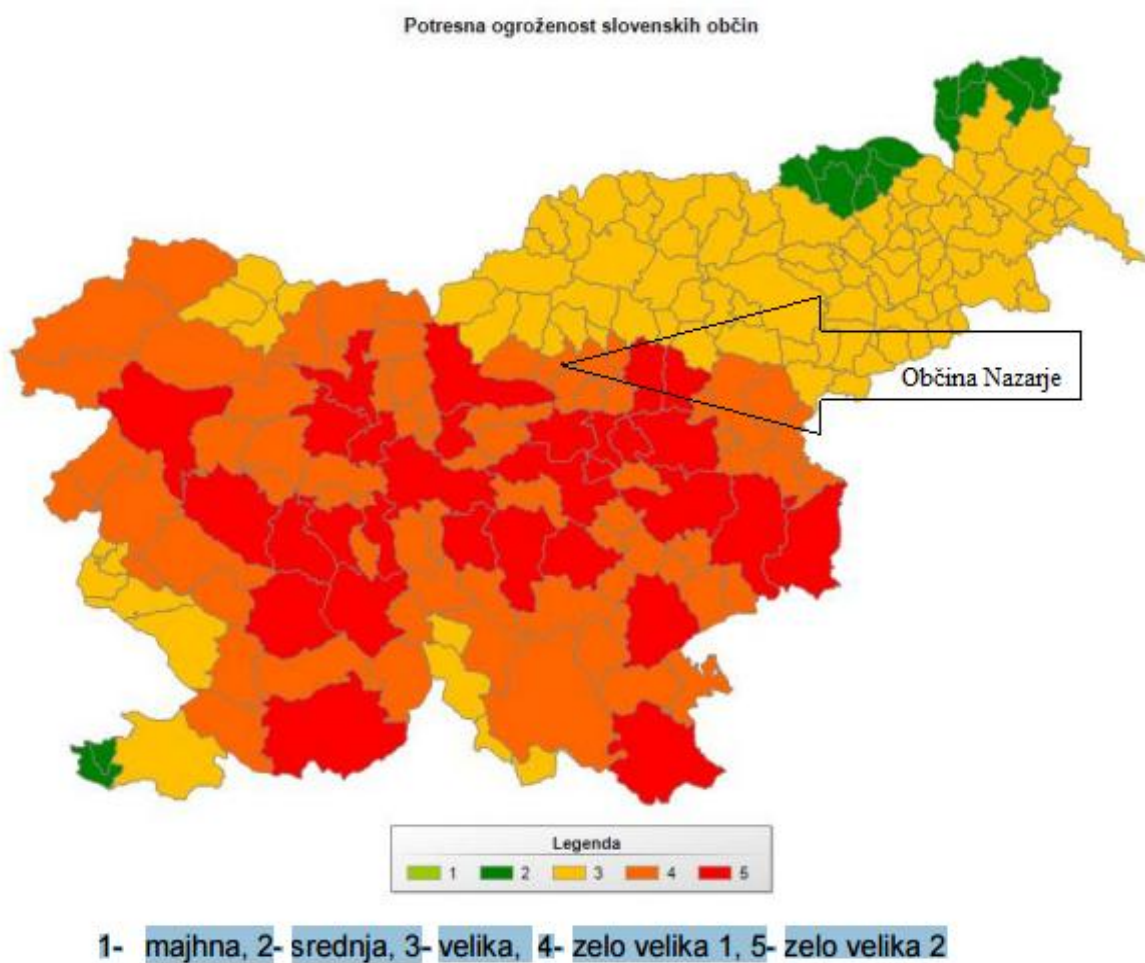
Tabela 2. Kriteriji za uvrstitev občin v razrede ogroženosti ob potresu

1.razred Ogroženosti	2.razred ogroženosti	3. razred Ogroženosti	4. razred ogroženosti	5. razred ogroženosti
Vsi prebivalci občine na območju V po EMS ali manj	Vsi prebivalci občine na območju VI po EMS	Vsi preb. ali del preb. občine na območju VI po EMS in nič preb. na območju VIII po EMS	Vsi preb. ali del preb. občine (vendar manj kot 9.000) na območju VIII po EMS ali več	Vsi preb. ali del preb. občine (vendar več kot 9.000) na območju VIII po EMS

Tabela 3: Razvrstitev občine Nazarje v razred ogroženosti ob potresu in število prebivalcev občine, ki živijo na območjih posamezne potresne intenzitete

Regija/ Občina	Število prebivalcev				Razred ogroženosti
	Območje VI. po EMS	Območje VII. po EMS	Območje VIII. po EMS	Skupno število prebivalcev	OBČINE
Zahodnoštajerska (33 občin)		147.102	101.227	248.329	4
Nazarje		2502	111	2613	4

Slika 4. Potresna ogroženost občine Nazarje

1.5 VERJETNOST NASTANKA VERIŽNE NESREČE

Ob potresu lahko pričakujemo manjše število ranjenih, predvidoma brez smrtnih žrtev. Število prizadetih in ogroženih se lahko ob potresu poveča zaradi različnih verižnih nesreč:

- ♦ požarov povsod, kjer se uporabljajo viri toplotnega ogrevanja;
- ♦ eksplozij virov eksplozijske nevarnosti zaradi premikov in poškodb inštalacij;
- ♦ nenadzorovanega uhajanja nevarnih snovi v okolje (lom cevovodov, prevmitev rezervoarjev, poškodbe lovilnih posod, itd.),
- ♦ motnje v preskrbi z živili in drugimi osnovnimi potrebščinami,
- ♦ motnje v osnovni zdravstveni in energetske oskrbi,
- ♦ prekinitve in motnje v telekomunikacijskem omrežju in prometu,
- ♦ motnje v cestnem, poštnem, finančnem in drugem prometu,
- ♦ motnje v industrijski proizvodnji in poslovanju podjetij,
- ♦ večje število poškodovanih in mrtvih ljudi in živali,
- ♦ večje število brezdomcev,
- ♦ večje količine ruševin, druge verižne nesreče in pojavi.

1.6 SKLEPNE UGOTOVITVE

V primeru potresa do VII. stopnje po EMS v občini Nazarje ne bo občutneje moteno bivanje prebivalcev in delovni proces v podjetjih, zavodih in drugih organizacijah. Prav tako se ne pričakuje večjih poškodb objektov in žrtev. Smiselno in prilagojeno nastalim razmeram potresa bi se izvajali ukrepi in naloge opredeljeni v tem načrtu.

V primeru najvišje stopnje potresa v občini (VIII. po EMS) bo največ škode v starejših stanovanjskih hišah in gospodarsko - kmetijskih objektih, ki so razpršene po JV predelu območja KS Nazarje (zaradi stare gradnje stanovanjskih hiš).

V primeru potresa nižje stopnje (do VI. po EMS) v občini ne bo moteno bivanje prebivalcev in delovni proces v podjetjih, zavodih in drugih organizacijah. Prav tako se ne pričakuje večjih poškodb objektov in žrtev.

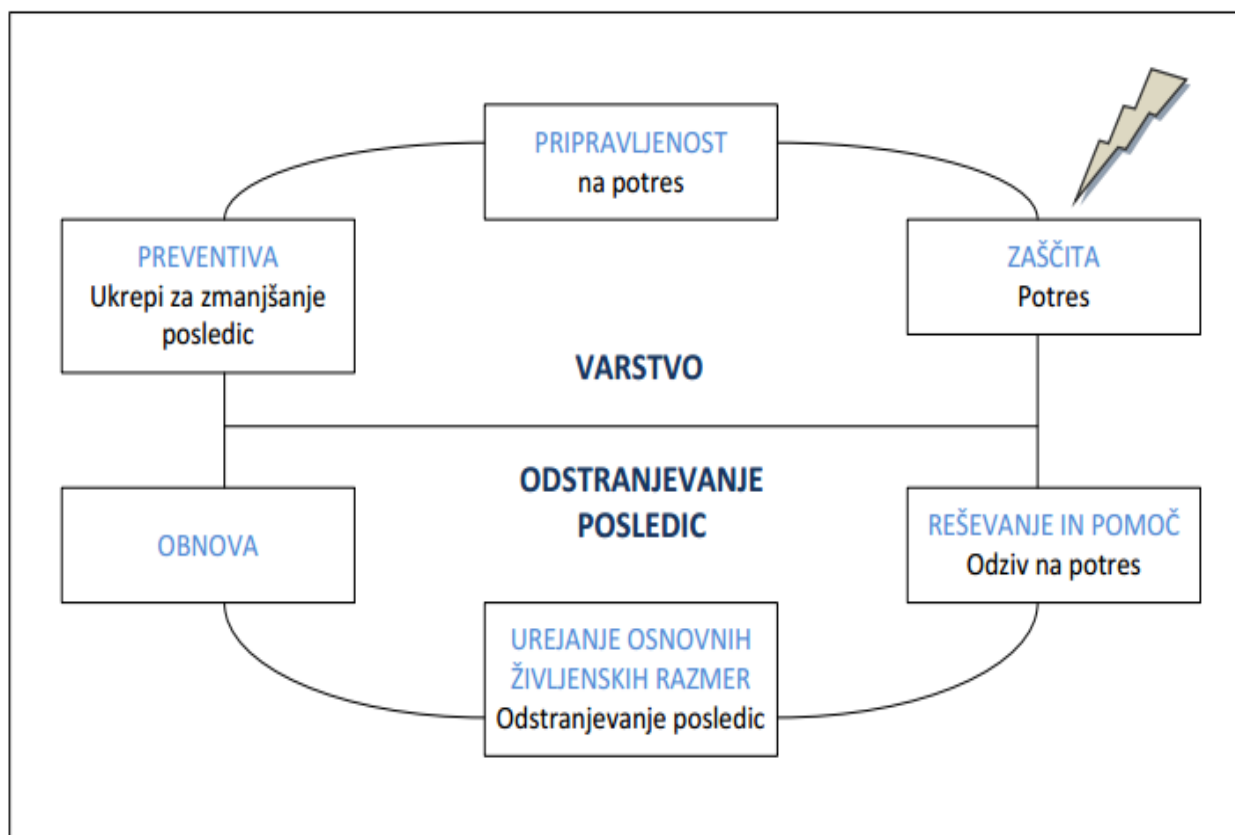
Ukrepi za zmanjšanje posledic potresa:

Najpomembnejši ukrepi za preprečevanje in zmanjšanje posledic potresa so:

- potresno odporna gradnja (predpisane zahteve za novogradnjo, sanacijo in utrditev objektov, postopki za ocenjevanje po potresu poškodovanih objektov ter popotresno sanacijo),
- načrtovanje delovanje sistema ZRP (usposabljanje in opremljanje sil za ZRP ter izdelava in dopolnjevanje načrtov ZiR ob potresu),
- sistematično spremljanje in proučevanje potresne dejavnosti (državna mreža potresnih opazovalnic),
- priprava programov potresne sanacije ter utrjevanje stanovanjskih in pomembnih javnih objektov s področja vzgoje in izobraževanja, varstva otrok, nege starejših občanov in drugih posebnih skupin prebivalcev ter drugih javnih dejavnosti,
- pregled stanja pomembnih infrastrukturnih sistemov (zlasti cest, železnic, mostov, podvozov, nadvozov, predorov, itn.) s ciljem ugotoviti potresno odpornost in ranljivost ter po potrebi zagotoviti povečanje potresne odpornosti teh objektov,
- pregled stanja pomembnih industrijskih objektov ter objektov v katerih se skladiščijo, shranjujejo ali izdelujejo nevarne snovi ter objektov virov večjega tveganja in manjšega tveganja za okolje ter po potrebi zagotoviti povečanje potresne odpornosti teh objektov ,
- ustrezna organizacija in delovanje zdravstvene in socialne službe v primeru potresa z močnimi poškodbami,
- izboljšati pripravljenosti na potres, kar se zagotavlja z izobraževanjem prebivalcev za boljši odziv pri potresu, z usposabljanjem organov vodenja v ZRP ter upravnih organov na lokalni in državni ravni ter s pripravo akcijskih načrtov za reševanje.

Varstvo pred potresi v celoti obsega preventivo, vzpostavitev in vzdrževanje pripravljenosti, zaščito, reševanje in pomoč, odpravljanje posledic in obnovo. S tem načrtom se urejajo le ukrepi in dejavnosti za zaščito, reševanje in pomoč ter zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje, ki so v občinski pristojnosti.

Slika 5: Povezave in aktivnosti za obvladovanje potresa

2. OBSEG NAČRTOVANJA

2.1. TEMELJNE RAVNI NAČRTOVANJA

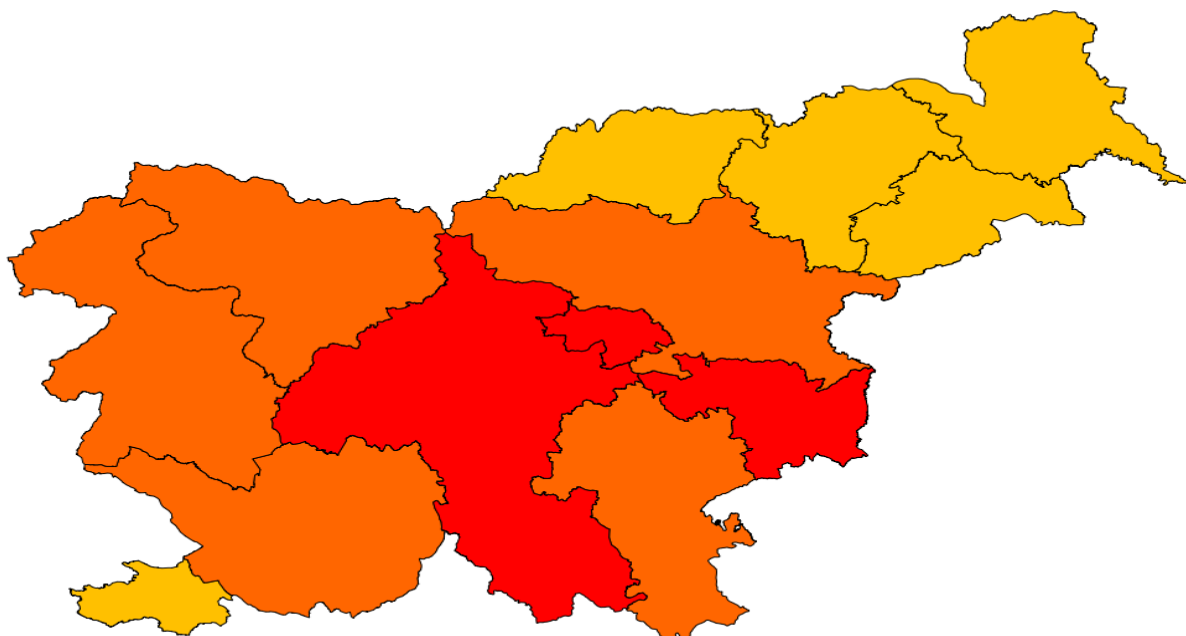
a) Raven občine:

Obveznost izdelave načrta oziroma dela načrta zaščite in reševanja ob potresu za posameznega nosilca načrtovanja je opredeljena glede na Oceno potresne ogroženosti Republike Slovenije, verzija 2.0, št. 842-9/2012-59-DGZR z dne 17.6.2013 in glede na končno uvrstitev nosilca načrtovanja v določen razred ogroženosti. Vsak nosilec načrtovanja se lahko odloči tudi za večji obseg načrtovanja.

Temeljni načrt zaščite in reševanja ob potresu je **državni načrt**. Državni načrt zaščite in reševanja ob potresu je izdelan za potres intenzitete VIII EMS ali višje stopnje po evropski potresni lestvici EMS-98 (v nadaljevanju potres intenzitete VIII EMS ali višje stopnje). S tem načrtom se urejajo zaščitni ukrepi in naloge ZRP.

Občinski načrti zaščite in reševanja se, skladno z določili Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 24/12), izdelajo v celoti za potres v občinah na potresnem območju, kjer je možen potres intenzitete VIII EMS ali višje stopnje.

Slika 6: Potresna ogroženost slovenskih regij

© QGIS 2013

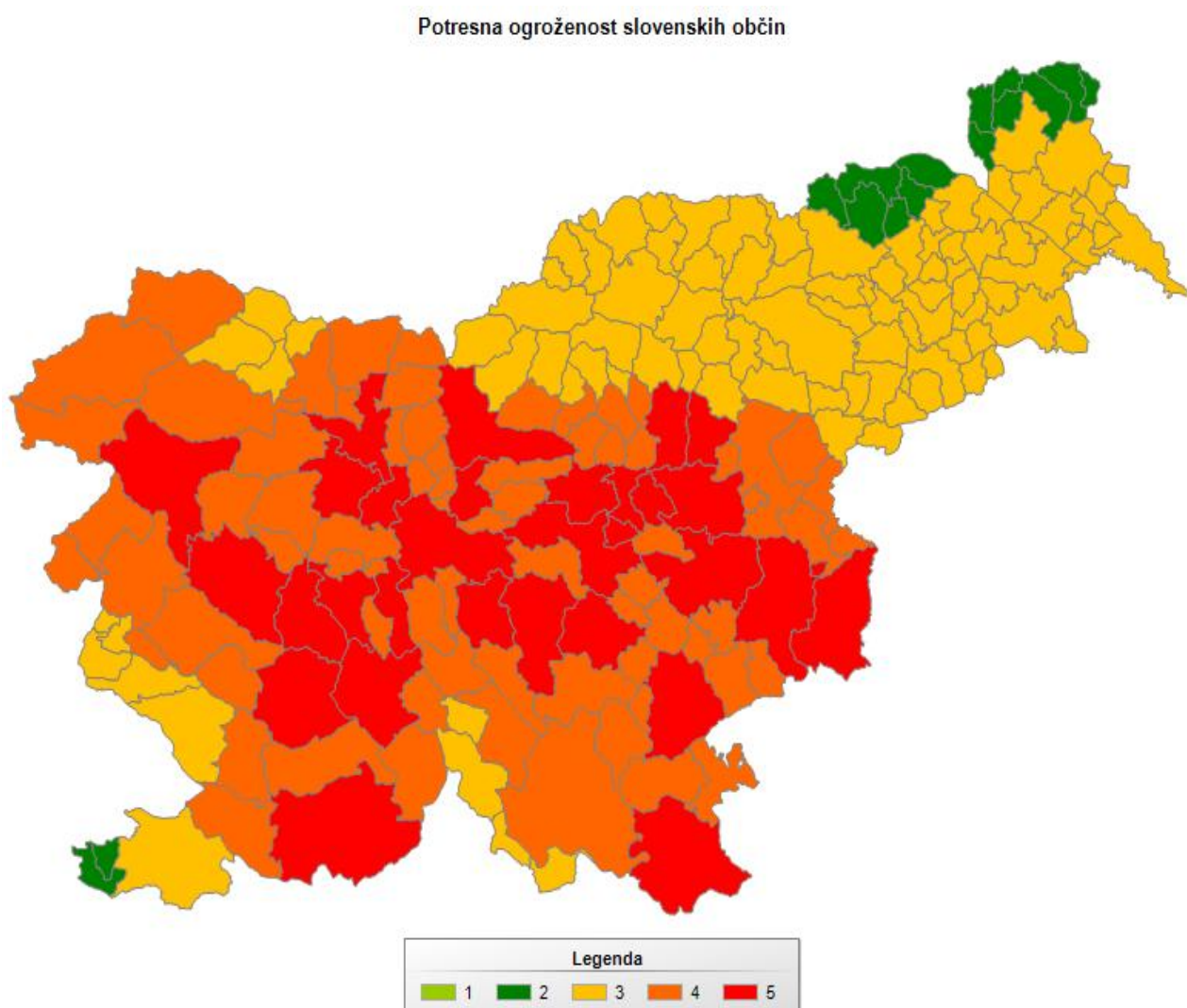
Občinam, ki spadajo v razred ogroženosti 1 in 2 (majhna in srednja ogroženost), ni treba izdelati načrta zaščite in reševanja v celoti ali dela načrta oziroma dokumentov za izvajanje zaščitnih ukrepov ter določenih nalog ZRP (pri srednji ogroženosti se izdelava teh dokumentov priporoča), treba pa je izdelat dokumente, v katerih predvidijo zagotavljanje pomoči potresno prizadetim območjem v silah in sredstvih za ZRP.

Občine, ki spadajo v razred ogroženosti 3 (velika stopnja ogroženosti), izdelajo del načrta zaščite in reševanja oziroma dokumente, v katerih se določita način obveščanja in zagotavljanje pomoči potresno prizadetim območjem v silah in sredstvih za ZRP ter se razdela izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.

Občine, ki spadajo v razred ogroženosti 4 in 5 (zelo velika stopnja ogroženosti 1 in 2), v celoti izdelajo samostojen načrt zaščite in reševanja ob potresu.

P-15	Evidenčni list o vzdrževanju načrta
------	-------------------------------------

Slika 7: Potresna ogroženost slovenskih občin

b) Raven organizacije:

Organizacije, ki opravljajo vzgojno-izobraževalno, socialno, zdravstveno ali drugo dejavnost, ki obsega tudi oskrbo ali varovanje 30 ali več oseb in so na potresnem območju, na katerem je mogoč potres intenzitete VIII EMS ali višje stopnje, načrtujejo skladno z občinskimi načrti zaščite in reševanja ter načrti dejavnosti, bolnišnice pa tudi skladno z regijskimi načrti in državnim načrtom potrebno izvedbo zaščitnih ukrepov ter nalog ZRP.

Načrt dejavnosti izdelajo pristojni organi in službe občinske uprave, ki po potrebi izdelajo načrte dejavnosti kot dodatek k občinskim ali k regijskim načrtom zaščite in reševanja.

2.2. NAČELA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

Zaščita, reševanje in pomoč se ob potresu organizirajo skladno z načeli, ki jih določa Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, in sicer:

- Vsakdo ima pravico do varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.
- Ob naravni in drugi nesreči imata zaščita ter reševanje človeških življenj prednost pred vsemi drugimi zaščitnimi in reševalnimi aktivnostmi.
- Ob naravni in drugi nesreči je vsakdo dolžan pomagati po svojih močeh in sposobnostih.
- Podatki o nevarnostih ter o dejavnostih državnih organov, lokalnih skupnosti in drugih izvajalcev nalog varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami so javni.
- Država in lokalna skupnost morata zagotoviti, da je prebivalstvo na območju, ki bi ga lahko prizadela naravna ali druga nesreča, obveščeno o nevarnostih.
- Država in lokalna skupnost pri zagotavljanju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, v skladu s svojimi pristojnostmi, prednostno organizirata izvajanje preventivnih ukrepov.
- Vsaka fizična in pravna oseba je v skladu z zakonom odgovorna za izvajanje ukrepov varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.
- Lokalna skupnost uporabi za zaščito, reševanje in pomoč ob naravni ali drugi nesreči najprej svoje sile in sredstva.
- V primerih, ko zaradi velikega obsega nesreče oziroma ogroženosti, sile in sredstva lokalne skupnosti niso zadostna ali niso zagotovljena med sosednjimi lokalnimi skupnostmi, država zagotavlja uporabo sil in sredstev iz širšega območja.
- Vojsko in obrambna sredstva je mogoče uporabiti za zaščito, reševanje in pomoč, če razpoložljive sile in sredstva ne zadoščajo za nujno reševanje ter pomoč in če vojska ni nujno potrebna pri opravljanju obrambnih nalog.

3. KONCEPT ZAŠČITE REŠEVANJA IN POMOČI

3.1. TEMELJNE PODMENE

Temeljne podmene načrta zaščite in reševanja ob potresu so:

1. Občinski načrt zaščite in reševanja se izdela za potres intenzitete VI EMS ali višje stopnje.
2. Varstvo pred potresom zagotavljajo v okviru svojih pravic in dolžnosti oz. pristojnosti prebivalci kot posamezniki, prebivalci, prostovoljno organizirani v raznih društvih in drugih nevladnih organizacijah, ki se ukvarjajo z zaščito in reševanjem, javne reševalne službe, podjetja, zavodi in druge organizacije, katerih dejavnost je pomembna za zaščito in reševanje ter občine, regijski in državni organi.
3. Varnost prebivalcev ob potresu ni odvisna samo od potresne ranljivosti zgradb, v katerih prebivajo, temveč tudi od potresne ranljivosti drugih zgradb. Večina prebivalcev namreč veliko časa preživi v vrtcih, šolah, na delovnih mestih, domovih za ostarele, bolnišnicah. Skladno z Uredbo o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 24/12) morajo načrte zaščite in reševanja izdelati tudi organizacije, ki opravljajo vzgojno-izobraževalno, socialno, zdravstveno ali drugo dejavnost, ki obsega tudi oskrbo ali varovanje 30 ali več oseb, če so na potresno ogroženem območju in načrtujejo izvedbo potrebnih zaščitnih ukrepov ter nalog ZRP skladno z občinskimi in regijskimi načrti zaščite in reševanja ter načrti dejavnosti in državnim načrtom.
4. Življenja ljudi so po potresu ogrožena zaradi poškodb objektov in naprav, namenjenih proizvodnji, predelavi, uporabi, prevozu, pretovarjanju, skladiščenju in odstranjevanju nevarnih snovi, poškodb ali porušitve visokih dimnikov, na rezervoarjih z mazutom, porušitve mostov in druge prometne infrastrukture, poškodb na električnih, plinskih in drugih napeljavah itd. Omenjena podjetja, ki s svojo dejavnostjo pomenijo nevarnost za nastanek nesreče, morajo pri izdelavi načrtov zaščite in reševanja oz. zaščitnih ukrepov te nevarnosti upoštevati.
5. Prebivalci na potresno ogroženem območju morajo biti pravočasno in objektivno obveščeni o pričakovanih nevarnostih potresa, njegovih posledicah, načrtih in ukrepih za zmanjšanje in odpravo posledic ter o ravnanju ob potresu. V ta namen je izdelano navodilo«kako ravnamo ob potresu».
6. Občinski načrt zaščite in reševanja ob potresu se začne izvajati na prizadetem območju glede na zmožnost ukrepanja. Če lokalni viri ne zadoščajo za učinkovito zaščito, reševanje in pomoč, zaprosimo za pomoč sosednjo občino, regijo oziroma državo.

7. Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje ob potresu obsega nujno zdravstveno oskrbo ljudi in živali, nastanitev in oskrbo s pitno vodo, hrano, zdravili in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami, oskrbo z električno energijo, zagotavljanje nujnih prometnih povezav in nujne komunalne infrastrukture.

3.2. ZAMISEL IZVEDBE ZAŠČITE IN REŠEVANJA

3.2.1. Koncept odziva ob potresu

Koncept odziva ob potresu temelji na posledicah, ki jih povzroči potres na ljudeh, naravi in na objektih. Klasifikacijo potresa (po potresnih lestvicah) in epicenter potresa določi Agencija RS za okolje, Urad za seizmologijo.

- **POTRES intenzitete do vključno V stopnje po evropski potresni lestvici EMS:**
ljudje
zaznajo potres, ne povzroči pa poškodb na objektih. Urad za seizmologijo in geologijo dokumentira potres in obvesti javnost o vsakem potresu, ki ga s svojimi čutili lahko zaznajo prebivalci na območju občine.
- **POTRES intenzitete VI ali VII stopnje po evropski potresni lestvici EMS:**
poškodbe na
objektih.
- **POTRES intenzitete VIII EMS ali višje stopnje po evropski potresni lestvici EMS:** poškodbe in mogoče smrtne žrtve pri ljudeh, močne poškodbe ali rušenje objektov.

Tabela 4: Kratka oblika evropske potresne lestvice predstavlja zelo poenostavljen in posplošen pregled lestvice. Uporabljamo jo za izobraževalne namene. Opomba: kratka oblika lestvice ne zadostuje za natančno opredelitev intenzitet (vir: Gruenthal, ur., 1998).

EMS-98 intenziteta	Naziv	Značilni učinki (povzeto)
I	Nezaznaven	Ljudje ga ne zaznajo.
II	Komaj zaznaven	V hišah ga čutijo redki posamezniki v mirovanju.
III	Šibek	V zaprtih prostorih ga čutijo posamezniki. Mirujoči čutijo zibanje ali rahlo tresenje.
IV	Zmeren	V zaprtih prostorih ga čutijo mnogi, na prostem pa redki posamezniki. Posamezniki se zbudijo. Okna in vrata zaropotajo, posode zažvenketajo.
V	Močan	V zaprtih prostorih ga čuti večina, na prostem pa posamezniki. Mnogi se zbudijo. Posamezniki se prestrašijo. Ljudje čutijo tresenje celotne stavbe. Viseči predmeti vidno zanihajo. Majhni predmeti se premaknejo. Vrata in okna loputajo.
VI	Z manjšimi poškodbami	Mnogi ljudje se prestrašijo in zbežijo na prosto. Nekateri predmeti padejo na tla. Mnoge stavbe utrpijo manjše nekonstruktivske poškodbe (lasaste razpoke, odpadanje manjših kosov ometa).
VII	Z zmernimi poškodbami	Večina ljudi se prestraši in zbeži na prosto. Stabilno pohištvo se premakne iz svoje lege in številni predmeti padejo s polic. Mnoge dobro grajene navadne stavbe so zmerno poškodovane: majhne razpoke v stenah, odpadanje ometa, odpadanje delov dimnikov; na starejših stavbah se lahko pojavijo velike razpoke v stenah in se porušijo predelne stene.
VIII	Z močnimi poškodbami	Mnogi ljudje s težavo lovijo ravnotežje. Pojavijo se velike razpoke na stenah mnogih stavb. Pri posameznih dobro grajenih navadnih stavbah se porušijo stene, slabo grajene stavbe se lahko porušijo.
IX	Rušilen	Splošna panika. Mnogi slabo grajeni objekti se porušijo. Tudi dobro grajene navadne stavbe so zelo močno poškodovane: porušitve sten in delne porušitve stavb.
X	Zelo rušilen	Mnogo navadnih dobro zgrajenih stavb se poruši.

XI	Uničujoč	Večina navadnih dobro zgrajenih stavb se poruši, uničene so celo nekatere stavbe z dobro potresno odporno konstrukcijo.
XII	Popolnoma uničujoč	Skoraj vse stavbe so uničene.

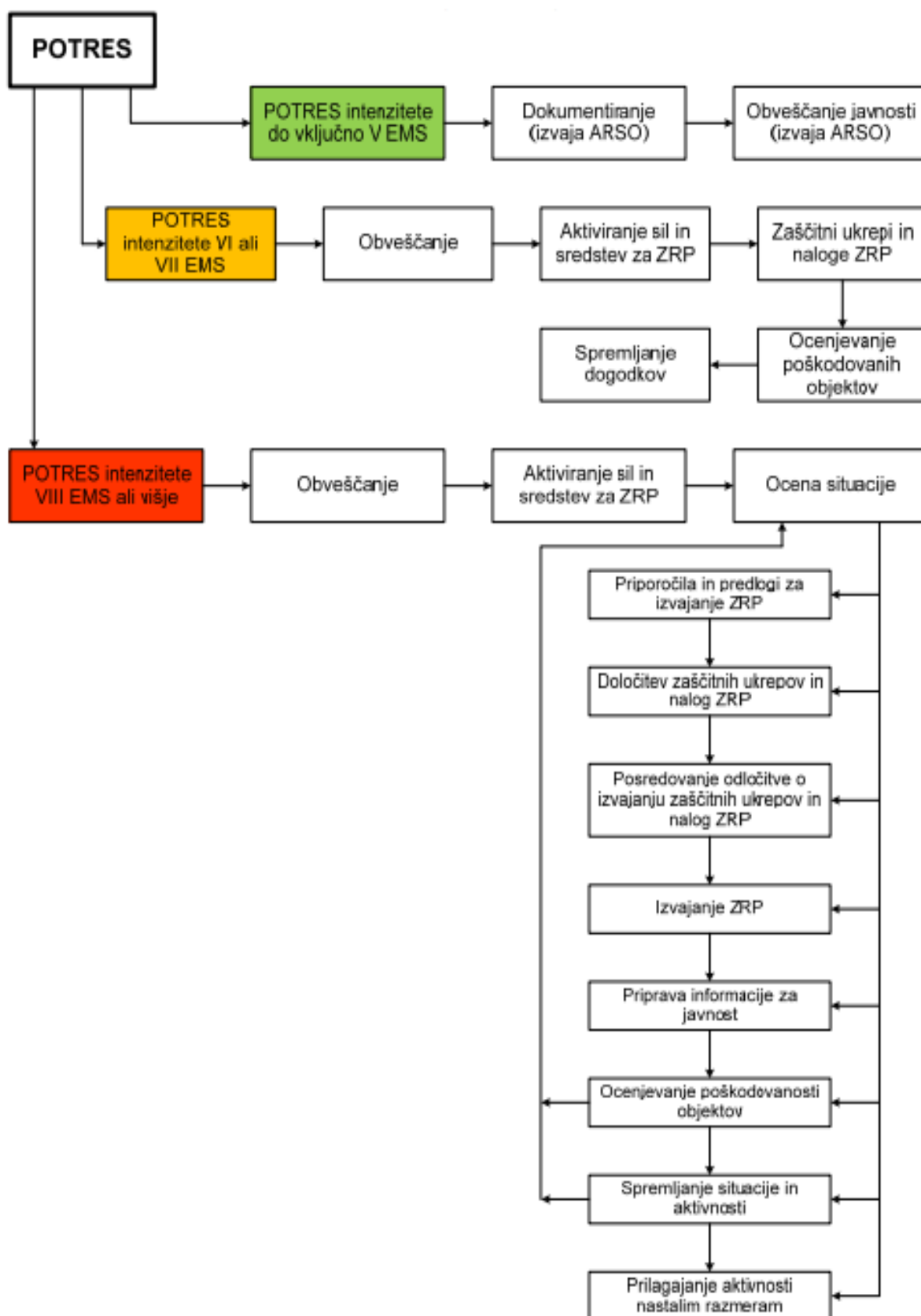
Barvna legenda:

zelena	ni učinkov
rumena	intenziteta se določa na podlagi učinkov na ljudi in predmete
rdeča	intenziteta se določa na podlagi učinkov na stavbe (poškodbe), ljudi in predmete

Potresne lestvice EMS (evropska potresna lestvica), MSK (Medvedev-Sponheuer-Karnikova lestvica) in MCS (Mercalli-Cancani-Siebergova lestvica) se nekoliko razlikujejo med seboj, ta razlika pa je pomembna predvsem za seizmologe in gradbenike.

Že V. stopnja, še bolj pa VI., povzroči preplah, odpadanje ometa, poškodbe dimnikov, razpoke slabše grajenih stavb ipd., VII. stopnja že poškoduje objekte, povzroči posamezne zdrse zemljin in strah med prebivalstvom. VIII. stopnja povzroči večje razpoke v zidovih in tudi posamezna rušenja zgradb, v naravi pa udore in usade, spremembe pretokov in gladin voda ter paniko med ljudmi.

Slika 8: Potek izvedbe zaščite in reševanja

3.3. UPORABA NAČRTA

Načrt zaščite in reševanja ob potresu v občini se aktivira, ko pride do močnejšega potresa, to je potres VI. stopnje ali več po EMS lestvici oziroma, ko je zaznati poškodbe pri ljudeh in na objektih ter nastanejo razmere, ko redne službe in dejavnosti ne morejo zaradi obsega nesreče odpravljati posledic.

Če lokalni viri na prizadetem območju občine ne zadoščajo za učinkovito zaščito, reševanje in pomoč, Poveljnik CZ občine postopno, glede na posledice in potrebe, zaprosi za pomoč (regijske) državne sile in sredstva, ki so na voljo.

Odločitev o uporabi načrta zaščite in reševanja ob potresu v občini sprejme Poveljnik CZ občine.

Sklep o preklicu izvajanja posameznih zaščitnih ukrepov in nalog sprejme pristojni poveljnik CZ ali vodja intervencije, ki je ukrepe sprejel.

D-13	Vzorec sklepa o aktiviranju načrta ZiR ob nesreči
D-14	Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP

4. SILE, SREDSTVA IN VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA

4.1. PREGLED ORGANOV IN ORGANIZACIJ, KI SODELUJEJO PRI IZVEDBI NALOG IZ OBČINSKE PRISTOJNOSTI

4.1.1. Občinski organi:

- ♦ Župan in direktor občinske uprave

P – 1/1	Seznam odgovornih oseb občine
P – 1/2	Seznam delavcev občine

4.1.2 Občinske sile za zaščito in reševanje

- ♦ Organi Civilne zaščite (CZ):
 - poveljnik CZ občine,
 - namestnik Poveljnika CZ občine,
 - občinski štab CZ,
 - poverjeniki CZ

P – 1/3	Podatki o Poveljniku CZ in njegovem namestniku
P – 1/4	Seznam članov OŠCZ

- ♦ Službe CZ:
 - ekipa za iskanje zasutih v ruševinah,
 - služba za podporo.

P – 4	Podatki o občinskih silah in sredstvih za zaščito in reševanje	19
-------	--	----

- ♦ Občinski pogodbeni izvajalci:
 - Pogodbeni izvajalec(i) gradbene stroke,
 - Pogodbeni izvajalec(i) za začasno nastanitev,
 - Pogodbeni izvajalec za zagotavljanje prehrane.

P – 6/7	Pregled pogodbenih izvajalcev
---------	-------------------------------

- ♦ Javne službe za zaščito, reševanje in pomoč:
 - JGS (PGD Nazarje, PGD Gorica ob Dreti, PGD Šmartno ob Dreti),
 - VOC Celje,
 - Zgornjesavinjski zdravstveni dom Mozirje in zdravstvena postaja Nazarje,
 - Elektro Celje,
 - JP Komunala Mozirje
 - Policijska postaja Mozirje,
 - Veterinarske organizacije in Veterinarski zavod Celje.
- ♦ Enote ter službe društev in drugih nevladnih organizacij:
 - OZ Rdečega križa in Slovenski Karitas,
 - Radioklub Mozirje S51DSW,
 - Kinološko društvo Zgornjesavinjske doline

P – 3/1	Podatki gasilskih enot širšega regijskega pomena
P – 3/2	Podatki prostovoljnih gasilskih enot
P – 6/1	Seznam humanitarnih organizacij
P – 6/2	Pregled centrov za socialno delo
P – 6/3	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj
P – 6/5	Pregled veterinarskih organizacij

4.1.3. Komisija za ocenjevanje škode

- ♦ Občinska komisija za ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah

P – 13/1	Seznam članov komisije za ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah
----------	--

4.2. Materialno – tehnična sredstva za izvajanje načrta

Za izvajanje zaščite, reševanja in pomoči v primeru potresa se uporabijo obstoječa sredstva, ki jih občina zagotavlja na podlagi predpisanih meril za organiziranje, opremljanje in usposabljanje sil za zaščito, reševanje in pomoč. O pripravljenosti in aktiviranju opreme in sredstev CZ odloča Poveljnik CZ občine, opreme in sredstev JGS pa Poveljniki PGD.

Materialno - tehnična sredstva se načrtujejo za:

- zaščitno in reševalno opremo ter orodje (sredstva za osebno in skupinsko zaščito, oprema, vozila ter tehnična in druga sredstva, ki jih potrebujejo strokovnjaki, reševalne enote, službe in reševalci),
- materialna sredstva za ZRP iz državnih rezerv.

P – 14/7	Pregled MTS in opreme Štaba CZ, občinskih enot CZ in drugih sil ZRP
----------	---

4.3. Finančna sredstva za izvajanje načrta

Stroške v zvezi z delovanjem občinskih enot Civilne zaščite in Občinskega štaba Civilne zaščite krije občina Nazarje. Finančna sredstva se načrtujejo še za:

- stroške operativnega delovanja (povračila stroškov za aktivirane pripadnike CZ in druge sile za ZRP),
- stroški usposabljanja enot in služb,
- materialne stroške (prevozne stroške, storitve, ...).

D – 1	Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta
-------	--

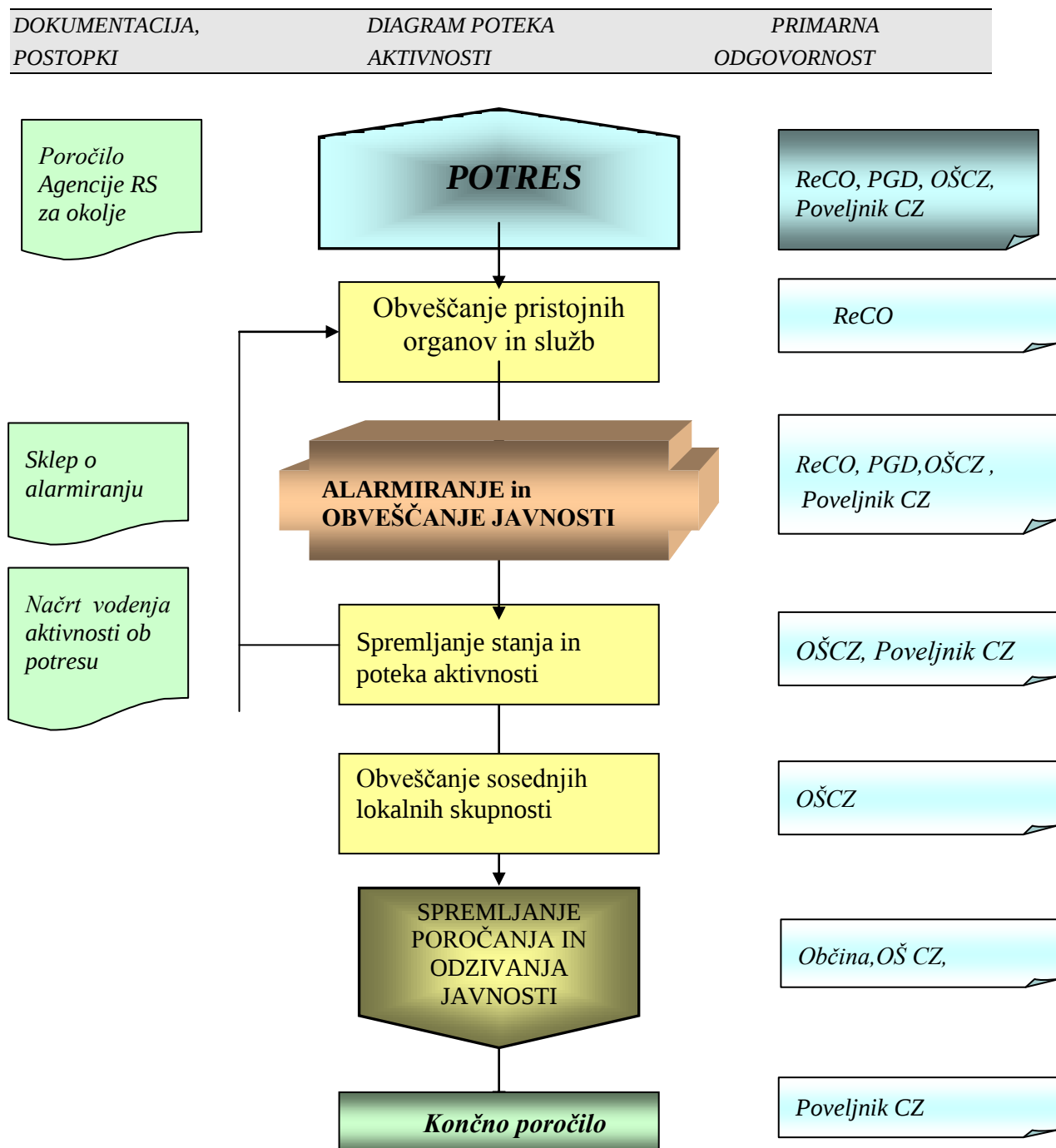
5. OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE

5.1. Opazovanje potresne aktivnosti

Opazovanje potresne dejavnosti na območju Zahodnoštajerske izvaja ARSO – Urad za seizmologijo in geologijo s stalnim spremljanjem in proučevanjem potresne dejavnosti. Ob potresu intenzitete VI EMS ali višje stopnje vzpostavi ARSO – Urad za seizmologijo in geologijo lokalno mrežo prenosnih terenskih opazovalnic za spremljanje popotresnih sunkov.

Opazovanje potresne dejavnosti obsega spremljanje potresne dejavnosti ter posredovanje podatkov in analiz organom in službam, pristojnim za ukrepanje. Prve preverjene podatke o potresu na območju Zahodnoštajerske lahko ARSO – Urad za seizmologijo in geologijo pripravi v 15 minutah oziroma najpozneje v eni uri po potresu.

Slika 9: Opazovanje in obveščanje

5.2. Izvajanje obveščanja pristojnih organov in javnosti ob potresu

a) Državni nivo

Agencija RS za okolje - Urad za seizmologijo o vsakem potresu, ki ga s svojimi čutili lahko zaznajo prebivalci na območju RS, obvesti naslednje organe in službe:

- Center za obveščanje RS (CORS),
- Urad Vlade RS za informiranje (UVI) in
- Slovensko tiskovno agencijo (STA).

Agencija RS za okolje - Urad za seizmologijo ob močnejšem potresu javnost tudi neposredno obvešča prek nacionalne televizije in radia.

Prve zanesljive podatke o potresu na območju RS je mogoče pripraviti v 15 minutah do 1 ure.

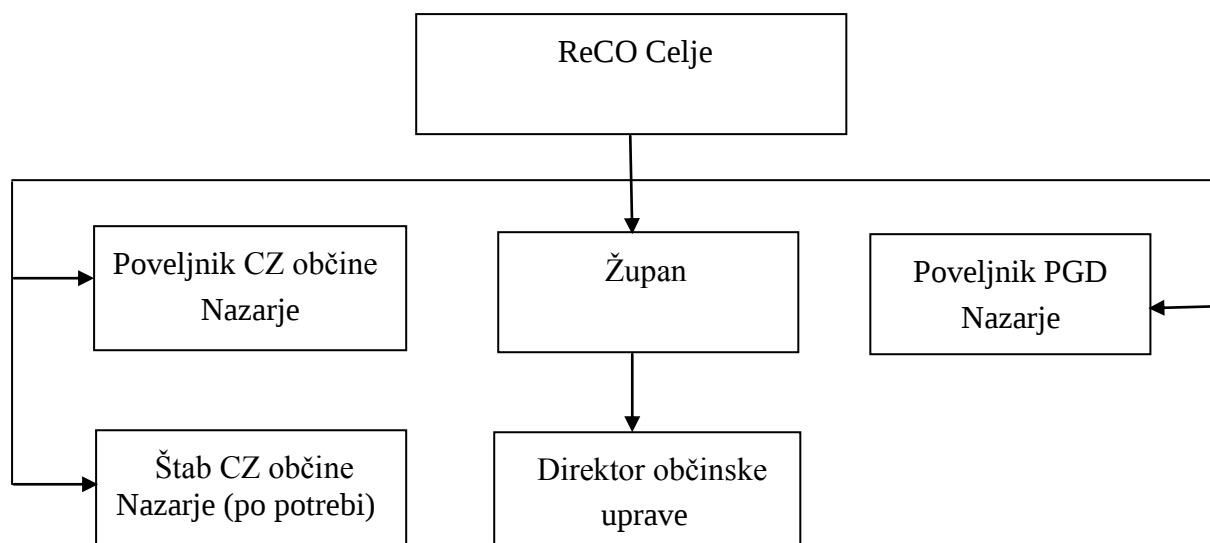
Prvo obvestilo o potresu, ki ga ARSO – Urad za seizmologijo in geologijo posreduje CORS, mora vsebovati podatke o:

- času nastanka potresa,
- nadžarišču potresa,
- magnitudi potresa,
- preliminarno ocenjeni intenziteti potresa po evropski potresni lestvici EMS,
- območju, ki ga je prizadel potres.

b) Občinski nivo

ReCO Celje o potresu intenzitete višje od VI EMS obvešča:

- Poveljnika CZ občine
- Župana,
- Direktorja občinske uprave,
- Poveljnika PGD Nazarje

Poveljnik CZ oz. njegov namestnik opazuje in spremlja potresno dejavnost:

- 1) preko medijev (radio, televizija...);
- 2) preko spletne strani ARSO (<http://www.arso.gov.si/potresi/>);
- 3) opazovanj in obvestil ljudi;
- 4) obvestil ReCO Celje;
- 5) lastnega opazovanja potresno najbolj ranljivih obstoječih stavb;
- 6) iz drugih virov.

P – 1/1	Seznam odgovornih oseb občine
P – 7/3	Telefonska številka, na kateri lahko občani dobijo informacije o rušilnem potresu

5.2.1. Obveščanje pristojnih organov in služb

Za sprotno informiranje organov v občini in drugih izvajalcev nalog zaščite, reševanja in pomoči o stanju in razmerah na prizadetem območju, sprejetih ukrepih in poteku izvajanja zaščite in reševanja ter odpravljanja posledic potresa, skrbi Poveljnik CZ ob pomoči ostalih sodelavcev občine. V ta namen:

- V dogovoru z županom posreduje v ReCO podatke o prvih posledicah potresa na tel. številko 112, nato pa čim bolj natančno pisno prvo poročilo iz katerega mora biti razviden obseg posledic potresa, število poškodovanih, porušenih ali delno porušenih objektov z njihovo lokacijo, podatki o morebitnih ruševinah, žrtvah, poškodovanih, o motnjah in poškodbi infrastrukture ter morebitnih verižnih nesrečah.
- pripravlja in objavlja informacije za obveščanje javnosti preko lokalnih medijev kamor pošlje pisno informacijo po faksu.

5.2.2. Obveščanje prebivalcev na prizadetem območju

Obveščanje prebivalcev na prizadetem območju se izvaja preko sredstev javnega obveščanja, predvsem preko Radia Celje in Antena ter preko posebne telefonske številke, na kateri svojci domnevnih žrtev potresa lahko dobijo prve informacije o nesreči in njenih posledicah. Za posredovanje informacij in obveščanje prebivalcev sta odgovorna župan in Poveljnik OŠCZ. Poveljnik CZ občine skrbi, da se prebivalcem razdelijo napotki za ravnanje po potresu. Pripravljena obvestila in napotki se prebivalcem razdelijo preko občine – KS in pošte.

Občinski organi in službe, ki vodijo in izvajajo zaščito, reševanje in pomoč (župan in Poveljnik CZ občine) vzpostavijo čim bolj neposreden stik in redno komuniciranje s prebivalci, da bi dosegli ustrezno zaupanje in odzivanje na njihove odločitve.

Ob potresu intenzitete VIII EMS ali več se v občini organizira informacijski center v katerem so predstavniki socialne službe, humanitarnih organizacij, poizvedovalne službe, službe za zaščito in reševanje ter drugih služb javnega pomena.

Prek informacijskih centrov prebivalci dobijo informacije o:

- posledicah potresa (materialni škodi, poškodovanih, pogrešanih, evakuiranih, mrtvih, porušenih/delno porušenih objektih),
- vplivu potresa na prebivalce in okolje,
- pomoči, ki jo lahko pričakujejo,
- ukrepih za omilitev posledic potresa,
- izvajanju osebne in vzajemne zaščite,
- sodelovanju pri izvajanju zaščitnih ukrepov,
- o oceni poškodovanosti objektov in primernosti za bivanje.

P - 1/1	Seznam odgovornih oseb občine
D – 4	Navodilo za organiziranje in vodenje informacijskih centrov

5.2.3. Obveščanje splošne javnosti

Ljudje, ki živijo na območjih, izpostavljenih potresnemu tveganju, morajo biti seznanjeni s potresno nevarnostjo. Javnost mora biti o nesreči pravočasno in korektno obveščena, tako o obsegu nesreče in njenih posledicah kot tudi o aktivnostih za odpravo posledic.

Po aktiviranju občinskega načrta ZiR ob potresu je za obveščanje javnosti o izvajanju nalog zaščite, reševanja in pomoči iz regijske pristojnosti odgovoren poveljnik CZ in župan občine v skladu s svojimi pristojnostmi. Naloge na področju obveščanja javnosti organizira in usklajuje poveljnik CZ občine s članom štaba CZ odgovornim za obveščanje javnosti:

- organizira in vodi tiskovno središče,
- pripravlja skupna sporočila za javnost,
- organizira in vodi tiskovno konferenco,
- spremlja poročanje medijev.

Obveščanje javnosti ob nesrečah poteka v medijih, ki morajo po predpisih (25. člen Zakona o medijih (Uradni list RS, številka 110/06 – UPB1 in 47/12)) na zahtevo državnih organov, javnih podjetij in zavodov brez odlašanja brezplačno objaviti nujno sporočilo, povezano z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, kulturne in naravne dediščine ter varnosti države. V takih primerih se sporočilo najprej pošlje za takojšnjo objavo naslednjim medijem:

Televizija Slovenija,

- Radio Celje,

- Radio Antena,

- Moj radio.

ReCO Celje, na podlagi podatkov CORS, vsak dan za prejšnji dan pripravi dnevni informativni bilten o pomembnejših pojavih in dogodkih s področja zaščite in reševanja v državi in regiji in ga pošlje prejemnikom po seznamu. Ob potresu intenzitete VIII EMS ali višje stopnje se pripravi tudi izredni informativni bilten, ki ga praviloma prejmejo prejemniki po seznamu.

P - 2/1	Pregled sredstev javnega obveščanja, ki so zadolžene za obveščanje ob naravnih in drugih nesrečah
D -4	Navodilo za organiziranje in vodenje informacijskih centrov

5.3. ALARMIRANJE

Alarmiranje se izvaja ob potresu na naseljenem območju, ko so zaradi rušenj oziroma zaradi nastanka verižne reakcije ogrožena življenja ljudi, oziroma je potrebno pričeti z izvajanjem določenih zaščitnih ukrepov.

Alarmiranje prebivalstva izvede ReCO Celje na zahtevo:

- poveljnika CZ ZŠR oziroma v primeru odsotnosti njegovega njegovega namestnika,
- vodje Izpostave URSZR Celje
- odgovorne osebe v občini in poveljnika CZ občine.

Proži se znak NEPOSREDNA NEVARNOST, ki mu sledi obvestilo o izvajanju zaščitnih ukrepov za prebivalce na ogroženem območju, preko radia, TV ali na druge predvidene načine.

Navodila za izvajanje ukrepov so:

- Navodilo prebivalcem o ukrepih za preprečevanje epidemij,
- Navodilo prebivalcem za izvajanje evakuacije,
- Navodilo za uporabo pitne vode,
- Navodilo prebivalcem

P-1/8	Znaki za alarmiranje ob nevarnosti naravnih in drugih nesreč
D-6	Navodilo – kako ravnamo ob potresu in kaj storiti po potresu

D-8	Navodilo – kako zagotoviti zdravo pitno vodo
P-6	Evakuacija

D-7	Navodilo o obveščanju, alarmiranju in aktiviranju
-----	---

6. AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV

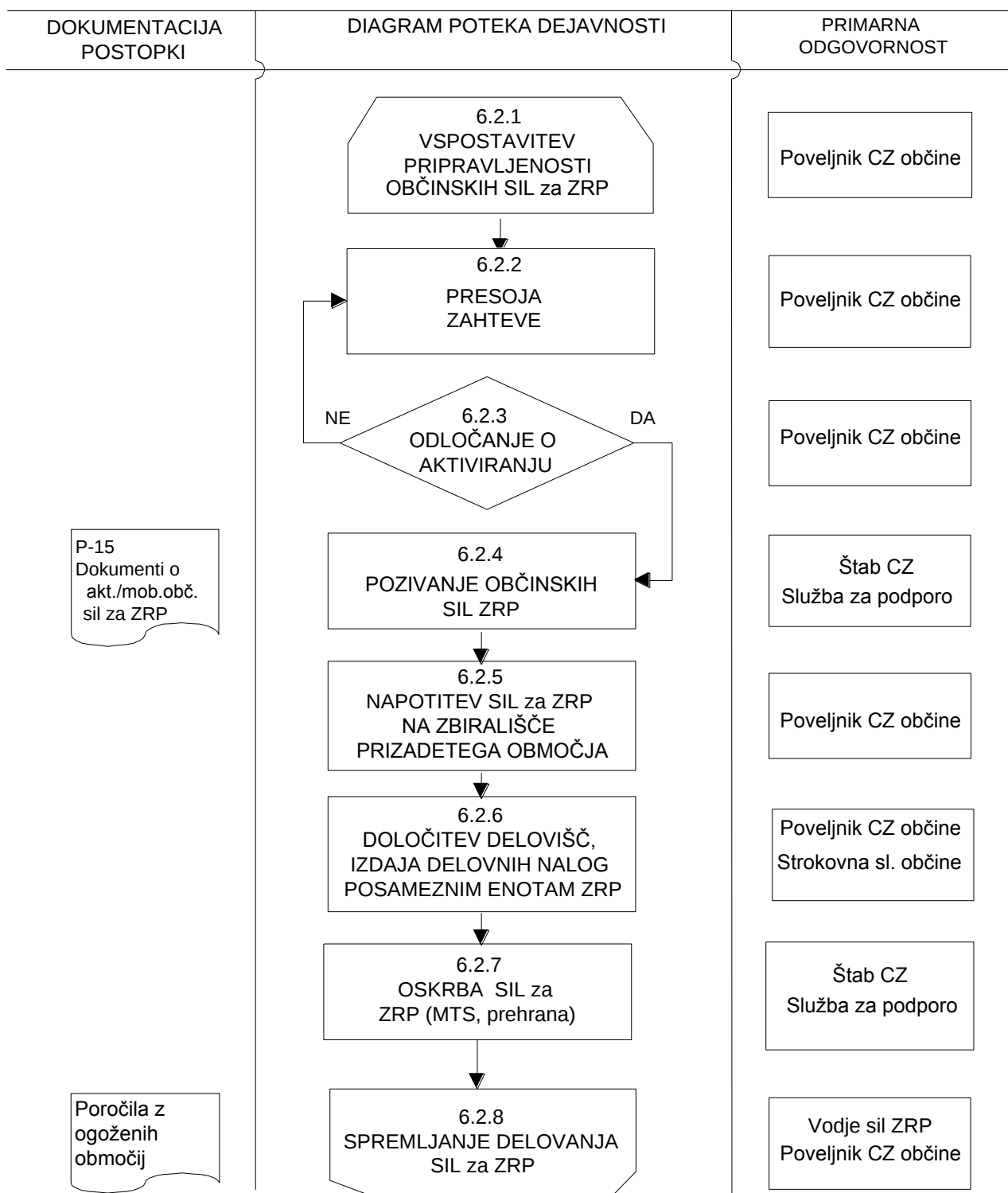
6.1. Aktiviranje organov vodenja in služb

Po obvestilu in prvih poročilih o posledicah potresa intenzitete VI EMS in višje stopnje, poveljnik CZ občine oziroma njegov namestnik presodi trenutne razmere in oceni situacijo. Na podlagi razsežnosti in posledic potresa sprejme odločitve o aktiviranju občinskega načrta, kar pomeni tudi aktiviranje sil in sredstev ZRP.

Glede na oceno stanja in razsežnosti potresa poveljnik CZ občine najprej aktivira Občinski štab Civilne zaščite, ki je pristojen za operativno in strokovno vodenje zaščite, reševanja in pomoči, oziroma podpira vodenje. V nadaljevanju pa lahko aktivira še:

- pripadnike službe za podporo CZ,
- ekipo za iskanje zasutih v ruševinah,
- poverjenike,
- člane OŠCZ.

P – 1/1	Seznam odgovornih oseb občine
P – 1/2	Seznam delavcev občine
P – 1/4	Seznam članov OŠCZ
P – 13/1	Seznam članov občinske komisije za ocenjevanje škode ob naravni in drugih nesrečah
D – 2	Načrt dejavnosti Občine

6.2. Aktiviranje občinskih sil za zaščito in reševanje

Aktiviranje obsega postopke in aktivnosti, s katerimi se sile za zaščito, reševanje in pomoč vpokličejo in organizirajo vključno za izvajanje zaščite, reševanja in pomoči. O aktiviranju odloča Poveljnik CZ občine oziroma njegov namestnik.

Poveljnik CZ občine na podlagi presoje lahko odredi tudi stanje pripravljenosti določenih občinskih sil za zaščito, reševanje in pomoč.

Pozivanje pripadnikov CZ in drugih sil za izvajanje nalog ZRP izvaja služba za podporo OŠCZ. Strokovni sodelavec za zaščito in reševanje občine izvede vse zadeve v zvezi z nadomestilom plač in povračila stroškov, ki jih imajo pripadnik pri opravljanju dolžnosti v CZ oziroma pri zaščiti, pomoči in reševanju.

Pripadnike Civilne zaščite in drugih občinskih sil za zaščito, reševanje in pomoč se aktivira/poziva v skladu z dokumenti za aktiviranje in mobilizacijo občinskih sil in sredstev zaščite, reševanje in pomoč.

O pripravljenosti in aktiviranju Civilne zaščite in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč iz občinske pristojnosti, odloča Poveljnik CZ občine. Gasilski Poveljnik občine določi in aktivira gasilske ekipe iz JGS, ki bodo sodelovale pri zagotavljanju pomoči.

Potrebne sile se aktivirajo, če je potrebno glede na pričakovane posledice nesreče, izvajati ukrepe in naloge zaščite, reševanja in pomoči na celotnem območju ali delu območja občine.

Postopek aktiviranja:

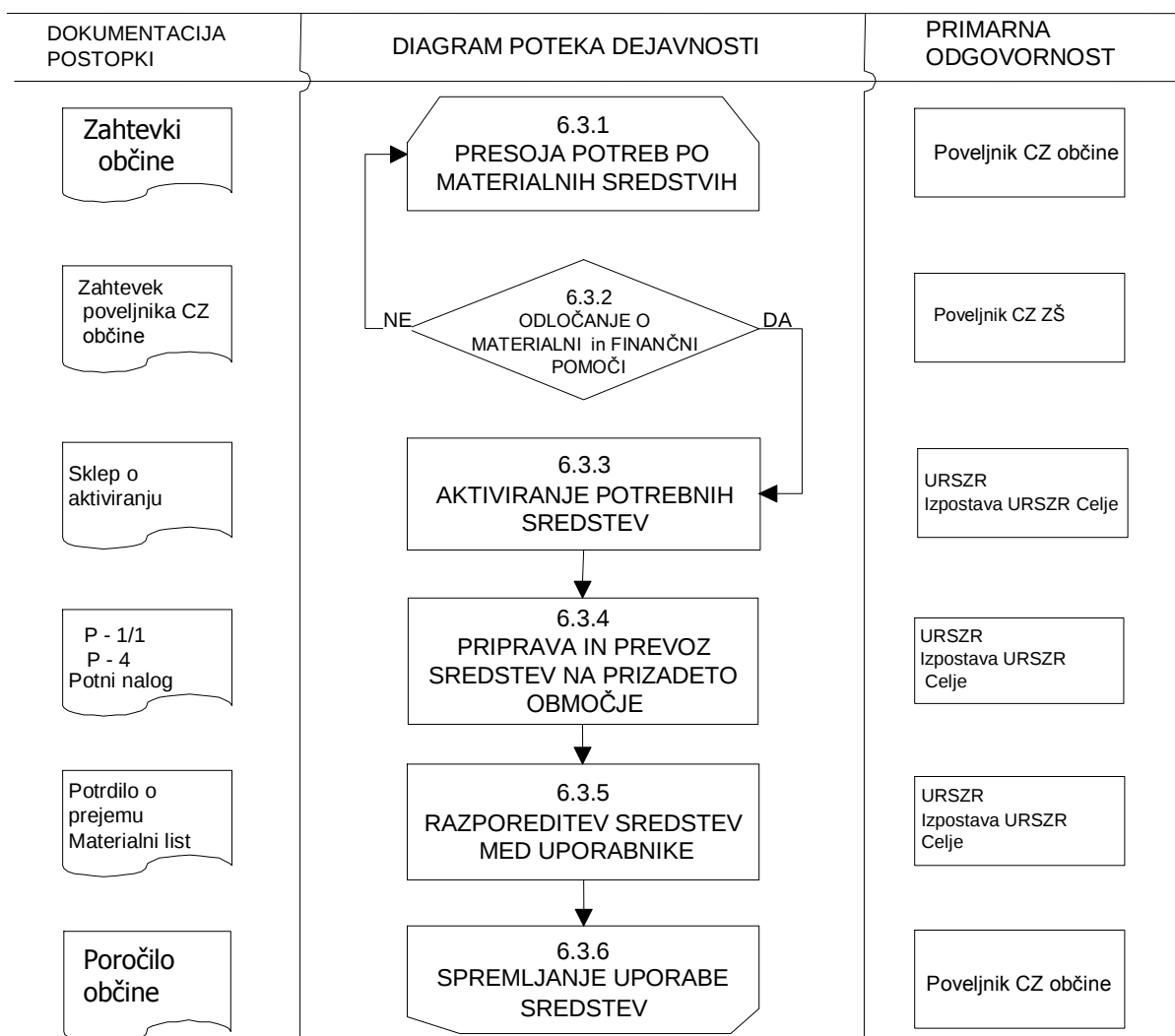
Pozivanje – aktiviranje pripadnikov CZ in občinskih pogodbenih izvajalcev izvaja OŠCZ s svojo službo za podporo. JGS se aktivira preko ReCO na zahtevo gasilskega Poveljnika občine.

Načini aktiviranja:

1. Pozivniki (ZARE, Nokia) – preko ReCO (za JGS),
2. Telefon (žični, GSM),
3. Izvzem/izvoz MTS JGS in MTS CZ.

P – 1/1	Seznam odgovornih oseb občine
P – 1/4	Seznam članov OŠCZ
P – 3/1	Podatki gasilskih enot širšega regijskega pomena
P – 3/2	Podatki prostovoljnih gasilskih enot
P – 3/4	Podatki o odgovornih osebah gasilske zveze
P – 4	Podatki o občinskih silah in sredstvih za zaščito in reševanje
P – 6/1	Seznam humanitarnih organizacij
P – 6/7	Pregled pogodbenih izvajalcev
D – 7	Navodilo o obveščanju, alarmiranju in aktiviranju

6.3. Zagotavljanje pomoči v materialnih in finančnih sredstvih

Materialna pomoč pri odpravljanju posledic potresa obsega:

- ♦ posredovanje pri zagotavljanju specialne opreme, ki jo na območju občin ni mogoče dobiti (gradbena mehanizacija, električni agregati, naprave za prečiščevanje vode ipd.),
- ♦ pomoč v zaščitni in reševalni opremi,
- ♦ pomoč v hrani, pitni vodi, zdravilih, obleki, obutvi ipd.,
- ♦ pomoč v sredstvih za začasno nastanitev in oskrbo ljudi, ki so ostali brez doma.

Poveljnik CZ občine s pisnim zahtevkom zaprosi za pomoč Poveljnika CZ ZŠ. O uporabi materialnih sredstev iz državnih rezerv za pomoč prizadetim ob potresu, finančnih sredstvih ter mednarodni pomoči, odloča Vlada RS, v nujnih primerih pa tudi Poveljnik CZ RS.

7. UPRAVLJANJE IN VODENJE

7.1. ORGANI IN NJIHOVE NALOGE

Vodenje sil za zaščito, reševanje in pomoč je urejeno z zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur.l.RS, št. 51/06 UPB1 in 97/10). Operativno strokovno vodenje sil za ZRiP ob nesreči se organizira in izvaja kot enoten sistem.

Intervencijo vodi vodja intervencije, ki je praviloma vodja gasilske intervencije. Ko se aktivira CZ mora delovanje vseh enot, služb in operativnih sestavov za zaščito in reševanje biti v skladu z usmeritvami poveljnika CZ oz. vodje intervencije.

Za operativno vodenje in usmerjanje sil za ZRiP v podjetjih, zavodih in organizacijah, njihov organ upravljanja imenuje poveljnika CZ ali poverjenika CZ ter organizira enote in službe v skladu z merili za organiziranje, opremljanje in usposabljanje sil ZRiP, ki jih izda vlada RS. Svoje delovanje ob nesreči koordinirajo s poveljnikom CZ občine ali vodjo intervencije.

7.1.1. Občinski organi

Župan:

- skrbi za izvajanje priprav za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- sprejme načrte zaščite in reševanja;
- skrbi za izvajanje ukrepov za preprečitev in zmanjšanje posledic nesreče;
- skrbi za obveščanje prebivalstva o nevarnostih, o stanju varnosti in o sprejetih zaščitnih ukrepih;
- opravlja naloge iz svoje pristojnosti;

Direktor občinske uprave:

- Na predlog Poveljnika CZ odredi in koordinira ukrepe drugih oddelkov občinske uprave in javnih podjetij in zavodov iz občinske pristojnosti.

Občinska uprava in občinski svet:

- opravlja upravne in strokovne naloge zaščite, reševanja in pomoči;
- zagotavlja pogoje dela za Poveljnika CZ in OŠCZ;
- zagotavlja informacijsko podporo pri izvajanju nalog;
- nudi pomoč tehničnih služb s področja okolja in prostora;
- nudi pomoč službe za družbene dejavnosti;
- organizira delo in zagotavlja pogoje za delo komisije za ocenjevanje škode;
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti;

D - 2	Načrt dejavnosti Občine
-------	-------------------------

Komisija za ocenjevanje škode

- ♦ ocenjevanje škode po potresu po prejetem sklepu o pričetku postopka za oceno škode, ki ga izda URSZR

7.1.2. Organi vodenja

Poveljnik CZ:

- odreja aktiviranje Civilne zaščite in drugih sil za ZiR;
- vodi in usmerja ZRiP ob naravnih in drugih nesrečah;
- odreja umik ljudi, živali in premoženja iz ogroženih objektov in območij;
- odreja uporabo določenih sredstev zvez oziroma njihovo vzpostavitev;
- odreja uporabo tujega zemljišča za potrebe ZiR;
- odreja porušitev objekta;
- odreja obvezno sodelovanje državljanov v ZiR v skladu z njihovimi sposobnostmi in sredstvi za ZiR;

OŠCZ:

- nudi Poveljniku CZ strokovno pomoč pri vodenju nalog ZRiP;
- organizira in izvaja reševalne intervencije iz občinske pristojnosti;
- zagotavlja informacijsko podporo;
- zagotavlja logistično podporo občinskim silam ZiR;
- opravlja administrativne in finančne zadeve.

Gasilski Poveljnik občine:

- Določa gasilske ekipe za sodelovanje in pomoč pri izvedbi ZRP ukrepov,
- Koordinira aktivnosti s Poveljnikom CZ oz. OŠCZ,
- Poroča Poveljniku CZ o situaciji in izvajanju ukrepov ZRP.

7.1.3. Občinske sile

Enote in službe Civilne zaščite:

- Opravljajo tiste naloge ZRP zaradi katerih so ustanovljene in sicer takrat, kadar jih ni mogoče zagotoviti s prostovoljnimi in poklicnimi izvajalci, javnimi službami, pogodbenimi izvajalci in drugimi.

7.1.4. Občinski pogodbeni izvajalci

Pogodbeni izvajalci gradbene stroke:

- Odvoz ruševin in drugi gradbeno tehnični posegi v prostoru po navodilih Poveljnika CZ

Pogodbeni izvajalci za zagotovitev prehrane:

- Priprava prehrane za potrebe sistema zaščite in reševanja

Pogodbeni izvajalci za začasno nastanitev:

- Začasna nastanitev in osnovna oskrba ogroženih in prizadetih občanov

7.1.5. Druga podjetja, zavodi, organizacije javnega značaja

JGS:

- Izvaja vse naloge ZRP ob požarih v skladu s pravili stroke,
- Sodeluje in pomaga pri oskrbi s pitno vodo,
- Sodeluje in pomaga pri izvedbi ukrepov ZRP po potresu,
- Sodeluje ali izvaja zavarovanje lokacije in/ali območja nesreče ter infrastrukturnih naprav in napeljav po potresu,
- Organizira ali sodeluje pri izvedbi takojšnjega začasnega umika prizadetih in ogroženih ljudi, živali in premoženja,
- Izvaja določene naloge tehničnega reševanja po potresu,
- Izvaja splošno reševalne naloge po potresu,
- Sodeluje in pomaga pri izvajanju intervencijske sanacije in pri odpravi drugih posledic potresa.

PGE Celje:

- ZRP ob nesrečah z nevarnimi snovmi

VOC Celje:

- Izklop vodovoda in vzdrževanje sistema oskrbe s pitno vodo po potresu;

Zgornjesavinjski zdravstveni dom Mozirje in zdravstvena postaja Nazarje:

- Prva pomoč in nujna medicinska pomoč poškodovanim in obolelim ob potresu,
- Sodelovanje z OŠCZ ob potresu.

Policija:

- Varuje življenje, osebno varnost in premoženje ljudi na prizadetem območju;
- Ureja promet v skladu z določenim prometnim režimom;
- Vzdržuje javni red;
- V skladu z nastalimi razmerami preprečuje, odkriva in preiskuje kazniva dejanja in prekrške;
- Sodeluje pri izvajanju humanitarnih, oskrbovalnih, izvidovalnih in drugih nalog;
- Opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti v skladu z zakonom o organizaciji in delovnem področju ministrstev.

Elektro Celje:

- Vzpostavi takojšen nadzor nad okvaro elektro infrastrukture;
- Opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Veterinarske organizacije:

- dajanje prve veterinarske pomoči poškodovanim živalim,
- zasilni zakol poškodovanih živali,
- odstranjevanje živalskih trupel ter
- izvajanje drugih higienskih in proti epidemijskih ukrepov za zaščito živali.

OZ Rdečega križa in Slovenski Karitas

- sodelovanje pri oskrbi prizadetega prebivalstva z najnujnejšimi živili, oblačili, vodo in drugimi najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami

7.2. OPERATIVNO VODENJE

Vodenje je v rokah Poveljnika CZ občine in štaba Civilne zaščite, vodij intervencij ter vodij reševalnih enot. Dejavnost za zaščito, reševanje in pomoč na območju občine operativno vodi Poveljnik CZ občine s pomočjo OŠCZ občine.

Poveljnik CZ občine ob nesreči določi vodjo intervencije za izvajanje posameznega ukrepa zaščite in reševanje ali naloge. Vodja intervencije vodi in koordinira potek intervencije in je za svoje in delo enote odgovoren Poveljniku CZ občine, ki mu redno poroča o poteku intervencije. V primeru, da občina ne razpolaga z ustreznimi silami, Poveljnik CZ občine, skladno z načelom postopnosti, zaprosi za pomoč v silah in sredstvih za zaščito, reševanje in pomoč Poveljnika CZ za Zahodnoštajersko, ta pa glede na potrebe, Poveljnika CZ RS.

Štab Civilne zaščite občine Nazarje zaseda v prostorih občine Nazarje; Savinjska cesta 4, 3331 Nazarje. Če delo na tej lokaciji zaradi poškodovanosti objekta, poškodovanih komunikacij ali zaradi drugih razlogov ni mogoče, se Štab CZ občine po odločitvi preseli na drugo lokacijo.

7.3. ORGANIZACIJA ZVEZ

Pri prenosu podatkov in govornem komuniciranju se lahko skladno Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami ter Zakonom o telekomunikacijah uporablja vsa razpoložljiva telekomunikacijska in informacijska infrastruktura, ki temelji na različnih medsebojno povezanih omrežjih. Prenos podatkov in komuniciranje med organi vodenja, reševalnimi službami in drugimi izvajalci zaščite, reševanja in pomoči poteka s storitvami oziroma zvezami, kot so:

- **storitve:**
 - intranet zaščite in reševanja,
 - elektronska pošta;
- **zveze:**
 - radijske zveze (ZA-RE, ZA-RE DMR in ZA-RE PLUS, TETRA),
 - satelitske zveze za prenos podatkov mobilnih enot,
 - paketni radio za prenos podatkov in druge zveze, ki jih uporablja Zveza radioamaterjev Slovenije
 - sistem javne stacionarne telefonije,
 - mobilna telefonija,
 - prenosne bazne postaje mobilne telefonije,
 - internet/svetovni splet,
 - elektronska pošta;
 - telefaks,
 - sistem zvez, ki jih uporablja SV.

Sistem zvez ZA-RE

Pri neposrednem vodenju akcij zaščite, reševanja in pomoči se uporabljata sistem radijskih zvez zaščite in reševanja (ZA-RE) ter sistem osebnega klica. Sistem zvez ZA-RE se obvezno uporablja pri operativnem vodenju intervencij in pri drugih zaščitnih ter reševalnih akcijah. Telekomunikacijska središča tega sistema so v centrih za obveščanje, prek katerih se zagotavlja povezovanje uporabnikov v javne in zasebne telekomunikacijske sisteme ter med centri za obveščanje.

Uporaba mobilnih repetitorskih postaj ZA-RE Mobilne repetitorske postaje se uporabljajo za nadomestilo izpadlih repetitorskih postaj radijske mreže sistema zvez ZA-RE ali za izboljšanje delovanja te mreže, če gre za lokacijo s slabšo pokritostjo z radijskim signalom ZA-RE ali za potrebe po dodatnem repetitorju zaradi povečanega radijskega prometa oziroma zahteve zaradi organizacije prometa radijskih zvez ZA-RE ob nesreči. Mobilni repetitor se nahaja na sedežu Izpostave URSZR Celje.

Na območju ZŠR delujejo naslednji repetitorji:

Lokacija repetitorja	Alfanumerična oznaka	Numerična oznaka	Vrsta oddaje
Malič	01 - REG CE	01	SD
Ločica	01 –REG CE	01	SD
Golte	32 – REG CE	32	SD
Štucinov hrib	03 – REG CE	03	SD
Rudnica	04 – REG CE	04	SD
Gorenje	08 – REG GO	08	SD
Huda peč	09 – REG GO	09	SD

Podsistem osebnega klica

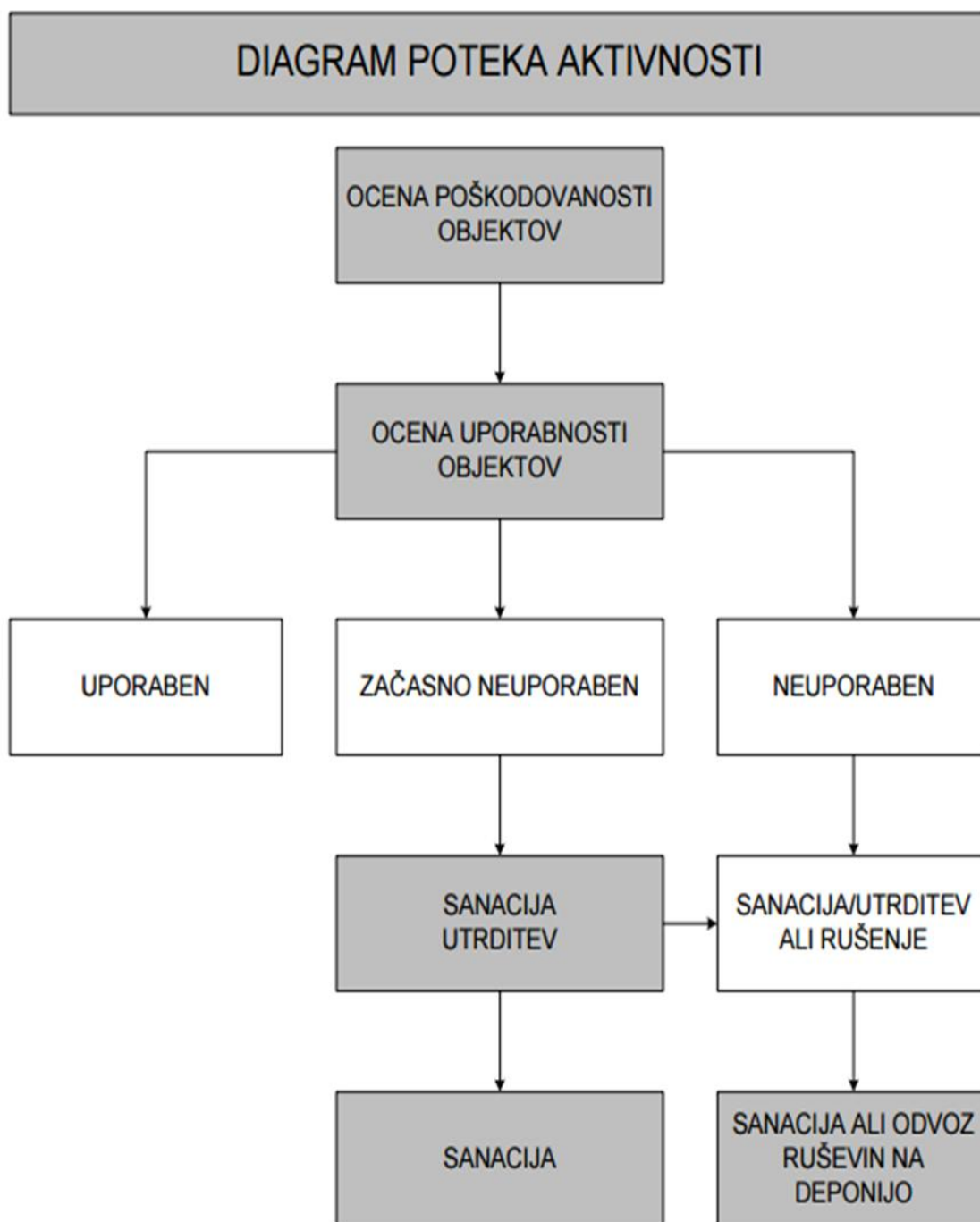
V sistemu zvez ZA-RE deluje tudi podsistem osebnega klica (pozivniki). Ta omogoča pošiljanje pisnih sporočil imetnikom sprejemnikov osebnega klica. Sporočila pošilja ReCO Celje. Oddajniško mrežo sestavlja 47 oddajnikov zgornje mreže in 69 digitalnih repetitorjev spodnje mreže. Če bi bilo nujno, bi bilo mogoče namestiti tudi mobilni digitalni repetitor

P – 1/5	Radijski imenik sistema zvez ZARE z navodili za uporabo
---------	---

8. ZAŠČITNI UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

8.1 Zaščitni ukrepi

8.1.1 Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi (ocena poškodovanosti objektov)

Po potresu je pomembno, da se čim prej ugotovi, koliko je poškodovanih objektov (stavb in gradbeno-inženirskih objektov), ki jih je s preprostimi ukrepi mogoče hitro sanirati ali utrditi, koliko objektov je porušenih ali tako močno poškodovanih, da jih ni mogoče popraviti, ter koliko je prebivalcev, ki jim je treba zagotoviti začasno prebivališče.

Za učinkovito delovanje takoj po potresu sta posebnega pomena poznavanje potresne odpornosti in ranljivosti ter ugotavljanje poškodovanosti in uporabnosti tistih objektov, v katerih se načrtujejo dejavnosti civilne zaščite (občinska zgradba, gasilski domovi), reševalne in zdravstvene dejavnosti (Zgornjesavinjski zdravstveni dom Nazarje), ter vseh tistih rezervnih objektov, v katerih bi te dejavnosti lahko potekale zaradi povečanja potreb (šoli in vrtec). Prav tako je treba ugotoviti stanje komunalne infrastrukture in takoj začeti popravilo električnih napeljav in transformatorjev, telefonskega omrežja, vodovodov in plinovodov, pa tudi energetskih objektov, ki so zaradi potresa nehali delovati. Ugotoviti je treba stanje prometnic ter očistiti ruševine z ulic, podpreti ali popraviti poškodovane mostove in urediti obvoze.

Zaradi učinkovitega ukrepanja po potresu je treba čim prej pripraviti oceno poškodovanosti in uporabnosti objektov. Na podlagi teh ocen se pridobijo podatki o potrebni količini šotorov, prikolic in montažnih hiš za začasno nastanitev prebivalstva. Na podlagi ugotovitev je treba čim prej narediti načrt:

- nujnih rušenj in odstranitve objektov ali delov objektov, ki grozijo s poružitvijo, in odstranitve razrahljanih ruševin,
- določitve in ureditve lokacij za postavitve začasnih prebivališč,
- odvoza ruševin,
- zmanjšanja ali odstranitve težkih obtežb,
- začasnega odranja in podpiranja objektov,
- vodoravnega opiranja,
- vgrajevanja vezi, podpornih zidov, polnilnih elementov in zunanjih podpornih elementov.

Ugotavljanje poškodovanosti in uporabnosti objektov zahteva usklajeno delovanje večjega števila strokovno usposobljenih ekip, ki jih sestavljajo gradbeni inženirji in tehniki ali arhitekti ter lokalni vodniki, ki poznajo razmere na terenu. Ekipa se organizirajo znotraj regij pa tudi v večjih potresno ogroženih mestih.

Prva ocena poškodovanosti in uporabnosti objektov mora biti izdelana že v nekaj dneh po potresu, odvisno od obsega posledic. Njen namen je zagotoviti kar najhitrejšo oceno o potrebni pomoči ter opozoriti prebivalce na nevarnosti, ki jih predstavljajo poškodovani objekti. Pri ocenjevanju poškodovanosti in uporabnosti objektov poteka sodelovanje s komisijo za oceno škode. Objekti se na podlagi pregleda, ki ga opravijo omenjene strokovne ekipe, označijo in razvrstijo na:

Barva Klasifikacija

Opis stanja

uporaben objekt,

Objekt je, razen na območjih, ki so zaradi lokalnih nevarnosti posebej označena kot nevarna, **varen za uporabo.**

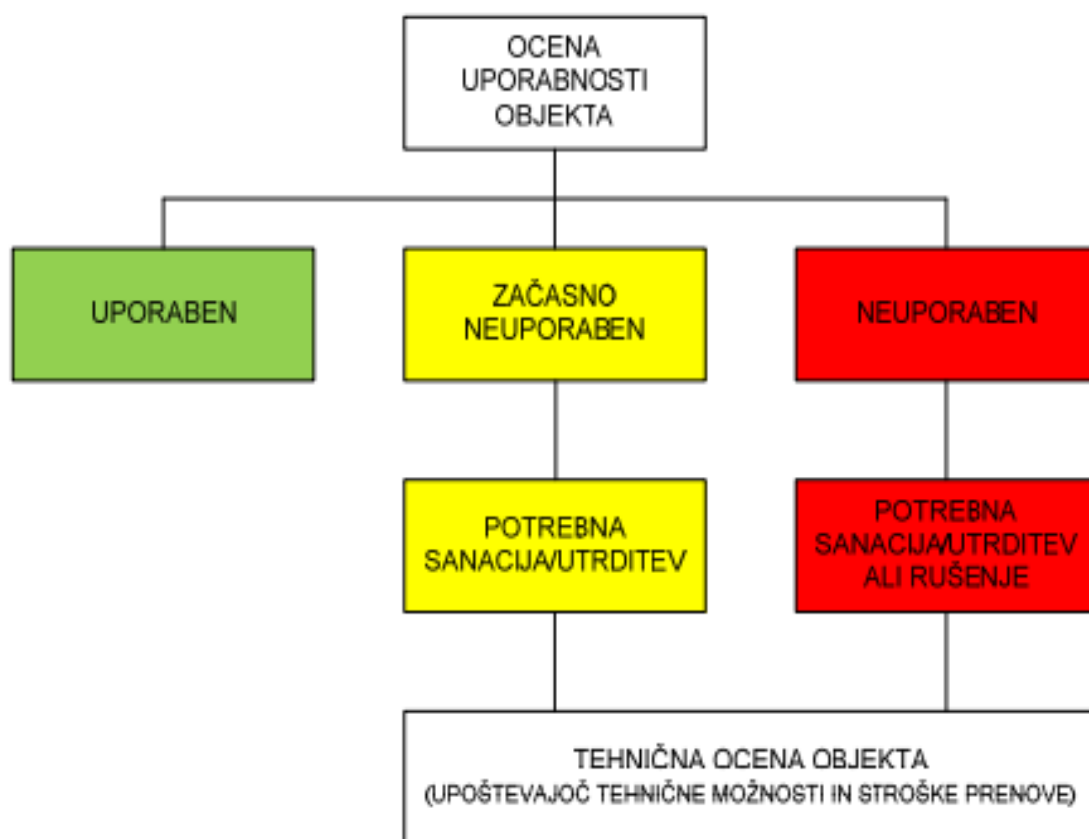
➡ **začasno neuporaben objekt**

Objekt, ki ga je potres tako poškodoval, da bi ga utegnil močnejši naknadni popotresni sunek uničiti. Stavbe ni dovoljeno uporabljati, dokler se s tako imenovano tehnično oceno ne izdela dokončne ocene stanja. **Vstop je dovoljen le na lastno odgovornost in samo za časovno omejeno obdobje.**

➡ **neuporaben objekt**

Objekt je zelo hudo poškodovan, obstaja nevarnost delne ali popolne porušitve. Takoj je treba zagotoviti varnostne ukrepe. **Vstop brez posebnega pooblastila je strogo prepovedan.** Oznaka ne pomeni obveznega rušenja.

Pri izdelavi ocene uporabnosti objekta imajo prednost stavbe, katerih delovanje je pomembno za ZRP. Pristop k izdelavi ocene uporabnosti stavbe temelji na vnaprej pripravljenem in delno pred izpolnjenem vprašalniku. Vsi pristopi temeljijo na vizualnem pregledu, poškodovanost in uporabnost stavb pa se ocenjujeta komisijsko, uporablja se enofazni pristop k ocenjevanju uporabnosti stavb po potresu.

Slika: Enofazni pristop k ocenjevanju uporabnosti stavb po potresu

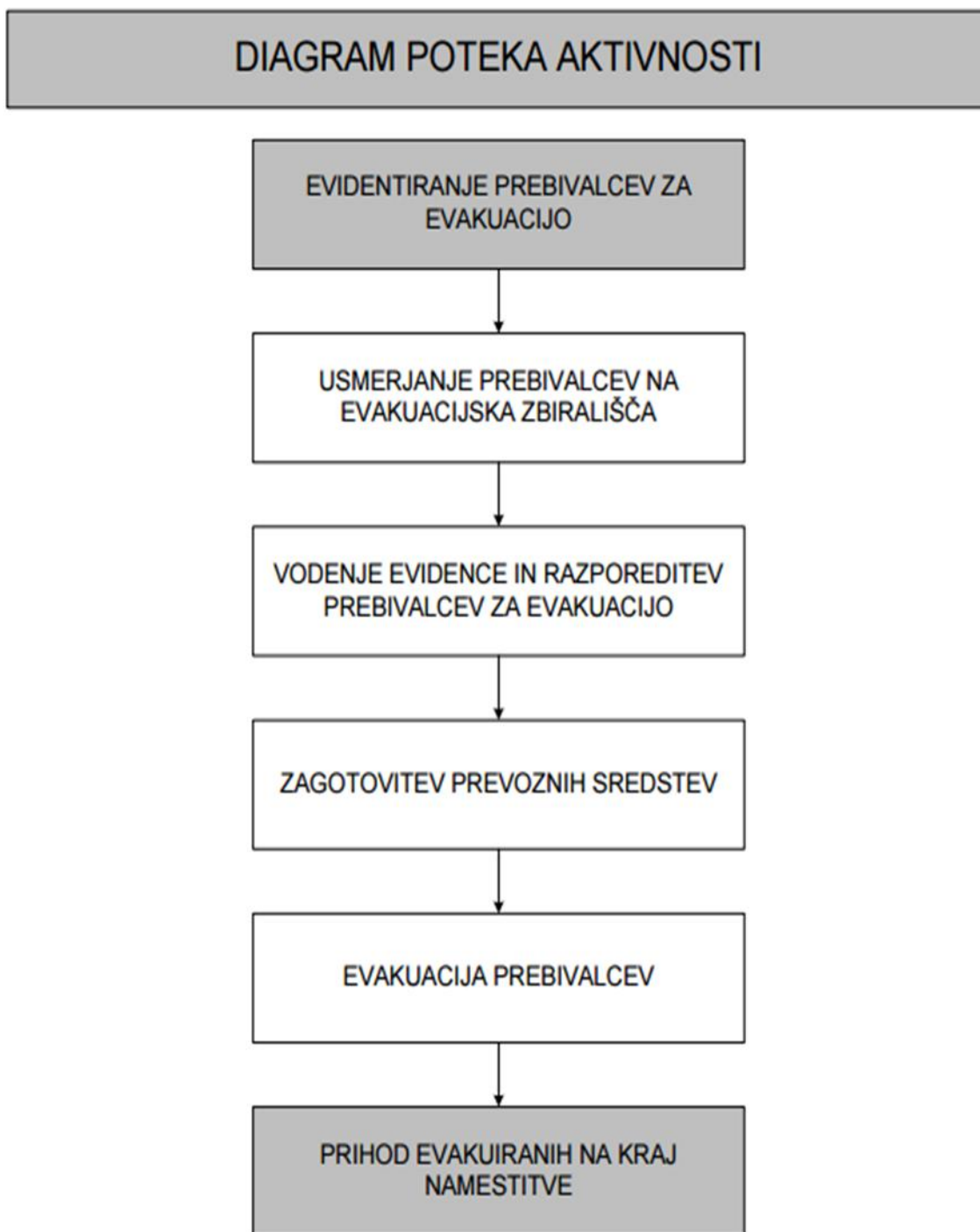
V procesu obnove je treba za vse začasno neuporabne in neuporabne objekte izdelati tako imenovano tehnično oceno objekta, v kateri je treba ovrednotiti tehnične možnosti za sanacijo oziroma utrditev in stroške prenove ali rušenja.

Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi se uveljavljajo pri načrtovanju in urejanju prostora. Ravno tako se ti ukrepi uveljavljajo pri načrtovanju naselij in pri graditvi objektov z namenom, da se preprečijo oziroma zmanjšajo škodljivi vplivi potresa ter da se omogoči ZRP. Med te ukrepe spadajo tudi:

- določitev in ureditev lokacij za postavitev začasnih prebivališč,
- določitev in ureditev lokacij odlagališč za začasno odlaganje ruševin in drugih materialov,
- zagotovitev površin za pokop večjega števila umrlih ljudi in poginulih živali,
- določitev odlagališč posebnih odpadkov,
- določitev in ureditev lokacij oziroma objektov za zbiranje in začasno skladiščenje nevarnih snovi iz gospodinjstev, industrije in drugih dejavnosti,
- vzpostavitev komunikacij in določitev obhodnih poti.

P – 1/3	Podatki o Poveljniku CZ in njegovem namestniku
P – 12/1	Pregled deponij za ruševine
P – 12/2	Pregled lokacij in objektov za začasno nastanitev
P – 13/2	Metodologija za ocenjevanje škode

8.1.2. Evakuacija

Evakuacija je organiziran umik prebivalcev z ogroženega na varnejše območje in se izvaja, če ni mogoče z drugimi ukrepi zagotoviti njihove varnosti. Evakuacijo lahko odredi župan prizadete občine, v nujnih primerih pa tudi poveljnik CZ.

Prebivalci se ob potresu praviloma ne evakuirajo z območja, ki ga je prizadel potres; če je le mogoče, se uredijo nastanitvene zmogljivosti na prizadetem območju, čim bližje njihovim domovom.

Če vseh ni mogoče namestiti na lokacije v domači občini, se del prebivalcev evakuira v sosednje, neprizadete občine ali regije. Koordinacijo le-tega prevzame občina. Župan lahko izjemoma odredi, da morajo lastniki ali uporabniki stanovanjskih hiš in vikendov začasno sprejeti na stanovanje evakuirane prebivalce, če njihove nastanitve ni mogoče rešiti na drugačen način.

Z ogroženega območja prednostno evakuiramo nekatere skupine prebivalcev, zlasti bolne in ostarele, invalide, rekonvalescente, nosečnice ter matere in samohranilce z nepreskrbljenimi otroki. Evakuacija lahko obsega tudi nujno preselitev živine in drugih domačih živali, kulturne dediščine ter dobrin, ki so nujne za življenje.

Evakuacijo in usmerjanje ogroženega prebivalstva organizirajo občine, izvaja pa jo pristojni občinski štab CZ s pomočjo enot CZ, gasilcev in Policije. Po potrebi sodeluje pri evakuaciji ogroženega prebivalstva tudi SV. Evakuacijo na območju dveh ali več občin usmerja in usklajuje pristojni regijski poveljnik CZ.

Občina zagotovi prevozna sredstva za prevoz evakuiranih prebivalcev, se organizira z osebnimi avtomobili evakuiranih, vozili avtoprevoznikov in če bi bile potrebe še večje, se v prevoz vključi vozila gasilcev. V primeru, da občina le-teh ne more zagotoviti, ji pri zagotavljanju sredstev za prevoz pomaga regija.

Občina na prizadetem območju poskrbi tudi za nastanitvene zmogljivosti (hleve) in preskrbo za živino, načeloma čim bližje domov lastnikov. Regija ji pri tem lahko pomaga z zagotavljanjem dodatne preskrbe (krma, voda).

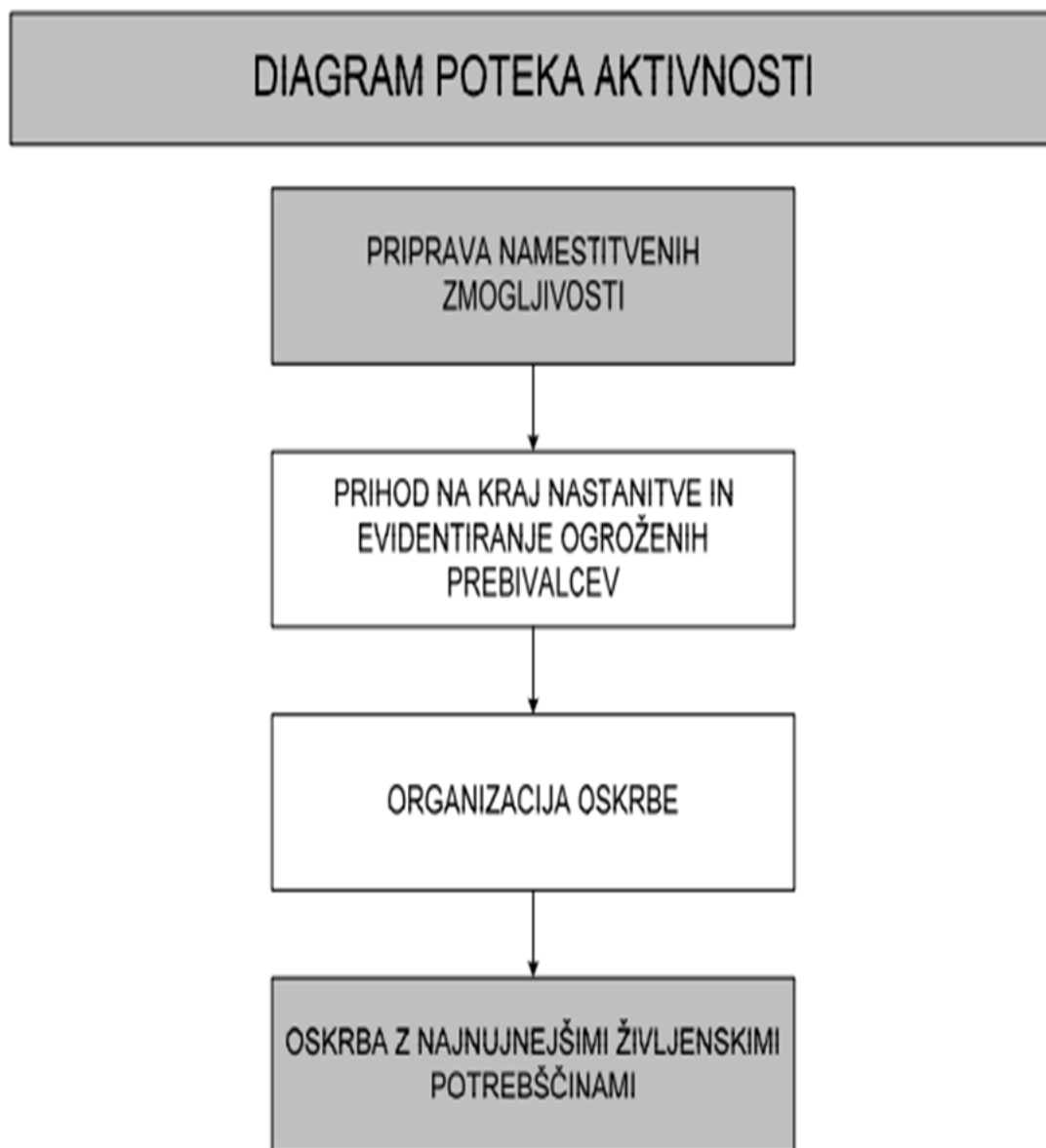
V kolikor prebivalcev ni mogoče evakuirati oziroma nastaniti v objekte, ki so določeni z načrtom (priloge), se evakuacija izvaja na za to določeno območje. V občini Nazarje je za začasno nastanitev določen športni center Laze Kokarje. V športnem centru Laze Kokarje je načrtovanih 500 namestitvenih mest. Za začasna prebivališča se uporabijo kontejnerji in šotori.

Postopek evakuacije je podrobneje opredeljen v prilogi 12.

P – 12	Evakuacija
P - 12/6	Pregled namestitvenih kapacitet v občini
P – 12/7	Pregled prehrambenih kapacitet v občini
P – 12/2	Pregled lokacij in objektov za začasno nastanitev

8.1.3. Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev

V primeru potresa in v primerih hujše poškodovanosti stanovanjskih objektov se ukrep izvaja po naslednji shemi.

Sprejem in oskrba ogroženih ter prizadetih prebivalcev obsega:

- evidentiranje ogroženih prebivalcev,
- urejanje sprejemališč,
- urejanje začasnih prebivališč (če je le mogoče prebivalce namestimo v zidane objekte oziroma v bivalnike, v nujnih primerih pa v šotore),
- nastanitev prebivalstva,

- oskrba z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami (pitno vodo, hrano, obleko, električno energijo, nujno zdravstveno oskrbo, psihološko pomočjo, obveščanjem in izobraževanjem šoloobveznih otrok),
- zbiranje in razdeljevanje humanitarne pomoči.

Pri izvajanju tega ukrepa sodelujejo enote CZ (nastanitveni centri), službe CZ za podporo, gospodarske družbe in zavodi, ki razpolagajo z nastanitvenimi in prehrabnimi zmogljivostmi, enote tabornikov in skavtov, Rdeči križ Slovenije, Slovenska Karitas in druge humanitarne organizacije, centri za socialno delo in druge socialne službe ter občani v okviru soseske pomoči.

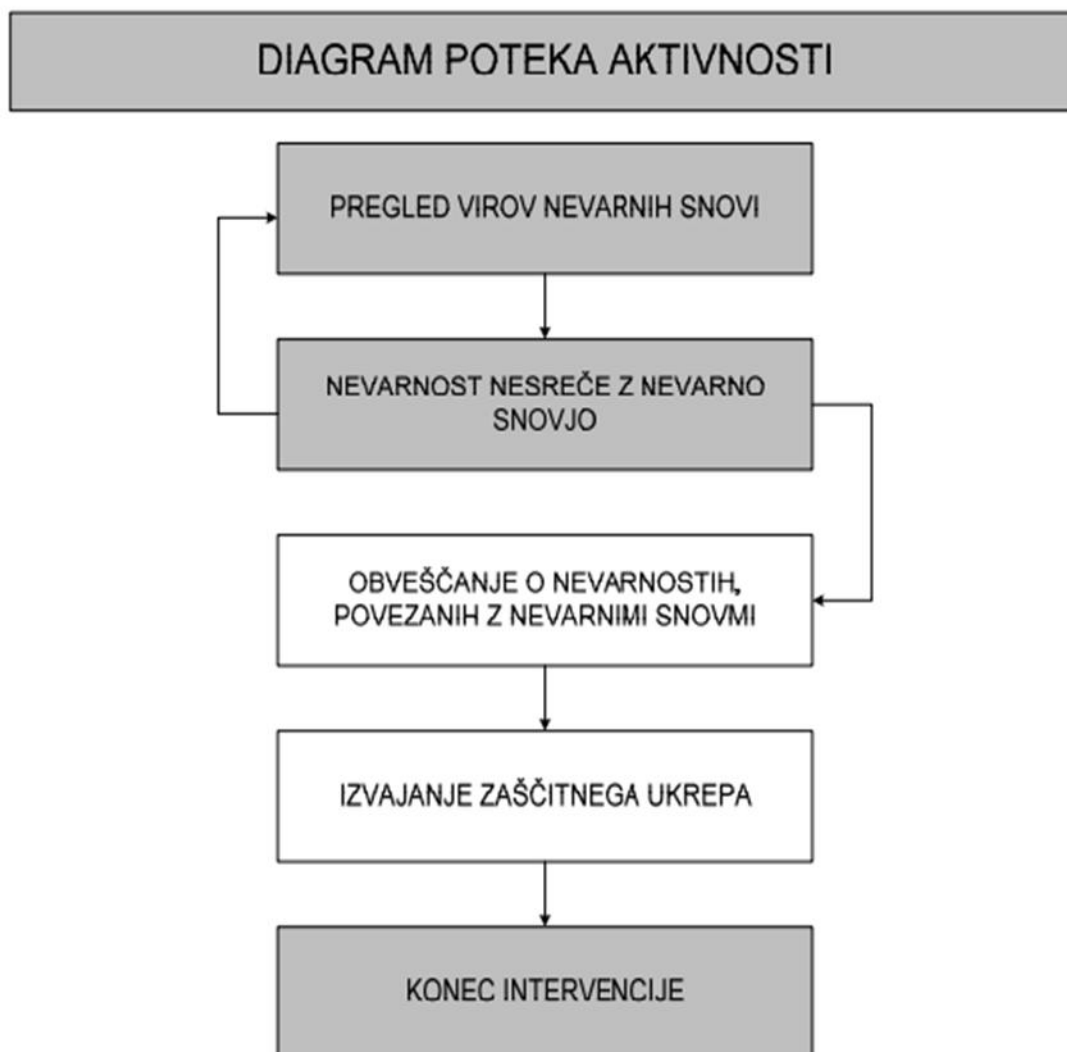
Za izvajanje ukrepov sprejemanja, nastanitve in preskrbe ogroženih prebivalcev imajo poseben pomen stacionarji in nastanitvene enote Rdečega križa Slovenije ter njihovi pripadniki, ki se lahko ob potresu aktivirajo za javno dobro in pomoč. Občina zagotovi na podlagi svojih načrtov zbiranje podatkov o prebivalcih, ki so ostali brez strehe, predvideno in urejeno pa je tudi občinsko sprejemališče za evakuirane prebivalce v športnem centru Laze Kokarje. Občina, če je le mogoče evakuirane prebivalce namesti v zidane objekte oz. bivalnike, v najnujnejših primerih tudi v šotore. V kolikor teh kapacitet občina nima, jih zagotavlja ZŠR. Objekti za začasen sprejem evakuiranih prebivalcev morajo biti na območju, ki ga potres ni močneje prizadel oziroma ni prizadel. V ta namen se lahko uporabljajo tudi večnamenski prostori, kot so športni objekti, dvorane in drugi.

Če potrebe po nastanitvi, oskrbi in zbiranju ter delitvi humanitarne ogroženih prebivalcev presegajo možnosti posamezne občine, pri tem pomaga regija z zagotavljanjem moštva ter opreme in sredstev iz državnih rezerv.

V občini Nazarje so za sprejem in oskrbo ogroženih prebivalcev zadolžene naslednje institucije ter organizacije:

- oskrbo s pitno vodo zagotavlja komunala Nazarje d.o.o,
- zdravstveno oskrbo ter nujno medicinsko pomoč zagotavlja Zgornjesavinjski zdravstveni dom Nazarje,
- psihološko pomoč Center za socialno delo Mozirje.
- izobraževanje šoloobveznih otrok zagotavlja osnovna šola,
- oskrbo s hrano pogodbeni izvajalci,
- zbiranje in razdeljevanje humanitarne pomoči (oblačila in ostala oprema) pa območno združenje Rdečega križa.

P – 6/1	Seznam humanitarnih organizacij
P – 6/2	Pregled centrov za socialno delo s podatki o odgovornih osebah
P – 12/6	Pregled namestitvenih kapacitet v občini
P – 12/7	Pregled prehrabnih kapacitet v občini
P – 12/2	Pregled lokacij za postavitve zasilnih bivališč

8.1.4. Radiološka, kemijska in biološka zaščita

Ob potresu nastane tudi nevarnost, da zaradi poškodb na objektih in napravah, v katerih se proizvajajo, uporabljajo, hranijo ali prevažajo nevarne snovi, pride do nenadzorovanega uhajanja teh snovi v okolje. Na celotnem prizadetem območju je treba poostri nadzor nad nevarnimi snovmi in ravnanjem z njimi. Potres lahko posredno povzroči tudi jedrsko in radiološko nesrečo. Radiološke nesreče se lahko zgodijo v sevalnih objektih (industrijski, raziskovalni in zdravstveni objekti z obsevalnimi napravami ali z radioaktivnimi snovmi in odlagališča z rudarsko ali hidrometalurško jalovino).

RKB zaščita, obsega:

- evidentiranje virov tveganja zaradi nevarnih snovi,
- izvidovanje nevarnih snovi v okolju (detekcija, identifikacija, dozimetrija, preprostejše analize),
- ugotavljanje in označevanje meja kontaminiranih območij,
- ugotavljanje prenehanja radiološke in kemijske nevarnosti,
- jemanje vzorcev za analize in preiskave,

- usmerjanje, usklajevanje in izvajanje zaščitnega ukrepa,
- dekontaminacija ljudi in opreme,
- zbiranje in odstranjevanje nevarnih snovi.

RKB zaščito organizirajo in pri izvajanju zaščitnega ukrepa sodelujejo gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, ki v svojem delovnem procesu uporabljajo, proizvajajo, prevažajo ali skladiščijo nevarne snovi, ter občine (skupaj z gasilskimi enotami širšega pomena), na območju katerih je sedež naštetih družb. Še posebej je zaradi velikih količin (uporaba v prometu in gospodinjstvih) treba izvajati nadzor nad iztekanjem nafte in naftnih derivatov.

Po potresu je treba organizirati tudi zbiranje ter odstranjevanje različnih kemikalij, ki se uporabljajo v industriji, kmetijstvu in po gospodinjstvih. Podjetje KEMIS d.o.o. Radomlje na podlagi pogodbe posreduje v primerih, kjer so udeležene nevarne snovi.

Na območju občine Nazarje ni podjetij, ki bi predstavljali večje vire tveganja nesreč

V kolikor bi pa prišlo do nesreče z nevarno snovjo je za intervencije ob morebitnih nesrečah na potresnem območju pristojno PGD Nazarje kot enota širšega pomena. V koliko se rabi dodatna pomoč v silah in sredstvih se aktivira še PGE Celje. ReCO o nesreči obvešča PGD Nazarje ter po potrebi PGE Celje.

Za zbiranje in odstranjevanje raznih kemikalij, ki se nahajajo na območjih, ki jih je prizadel potres, se lahko uporabijo tudi posebne posode za zbiranje nevarnih snovi, ki se nahajajo v Cinkarni Celje.

Poveljnik CZ občine lahko odredi izvzem ter organizira prevoz posebnih posod (v primeru, da tega ne zmore zagotoviti PGD Nazarje in PGE Celje). V tem primeru se upoštevajo določila občinskega načrta ZiR ob nesrečah z nevarnimi snovmi. Ob pojavu večje onesnaženosti z nevarnimi snovmi, ko občina nima ustreznih strokovnih ekip, Poveljnik CZ občine zaprosi Poveljnika CZ za ZŠ za pomoč.

Ob pojavu večje onesnaženosti z nevarnimi snovmi, ko občina nima ustreznih strokovnih ekip, Poveljnik CZ občine zaprosi Poveljnika CZ za ZŠ za pomoč.

Obveščanje, alarmiranje in zaščitni ukrepi se izvajajo skladno z načrti PGD Nazarje.

P – 7/5	Pregled organizacij - odstranjevalcev in zbiralcev odpadkov nevarnih snovi
---------	--

8.1.5. Zaščita kulturne dediščine

Zaščita kulturne dediščine obsega priprave in izvajanje ukrepov za zmanjšanje nevarnosti ter preprečevanje in zmanjšanje škodljivih vplivov potresa na kulturno dediščino. Priprave in zaščitne ukrepe izvajajo lastniki in uporabniki kulturne dediščine, strokovna služba za varstvo kulturne dediščine, občine in država. Pri izvajanju zaščite kulturne dediščine ob potresu po potrebi sodelujejo tudi ustrezne enote in službe CZ, gasilske enote ter druge sile za ZRP.

Ministrstvo, pristojno za kulturo, vodi register nepremične kulturne dediščine, ki je osrednja zbirka podatkov o tej dediščini na območju Republike Slovenije. Dostopen je na spletni strani <http://rkd.situla.org>. Register obsega tri medsebojno povezane dele, ki vsebujejo osnovne varstvene in predstavitvene podatke o premični, nepremični in živi dediščini. V register se vpisujejo vse enote nepremične kulturne dediščine, ne glede na zvrst (tip), obseg, lastništvo ali varstveni status enote.

Pregled stanja kulturne dediščine in ukrepe za varstvo kulturne dediščine morajo občine zapisati in razdelati v svojih načrtih zaščite in reševanja. Dokumentiranje poškodb nastalih na objektih in vsebini kulturne dediščine (slike, spomeniki...) opravijo strokovnjaki s področja varstva kulturne dediščine.

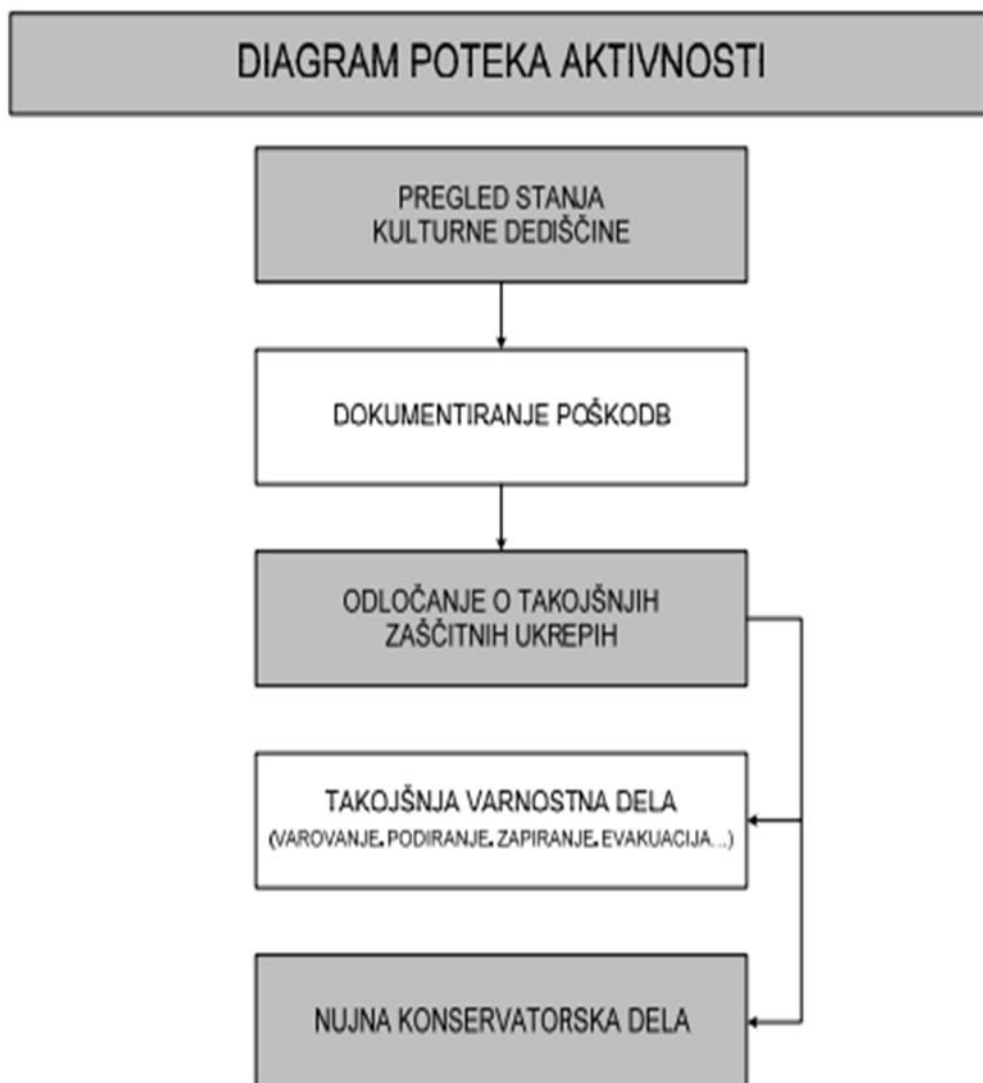
Objekte kulturne dediščine je potrebno čim prej zavarovati tudi pred vremenskimi vplivi, premično pa premestiti v ustrezne objekte, kjer se lahko izvajajo tudi najnujnejša konzervatorska dela. Register poleg opisnih podatkov za vsako enoto vsebuje tudi geolokacijske podatke. Podatki iz registra so javni. Nepremična kulturna dediščina, ki je razglašena za kulturni spomenik, se označuje z znakom Haaške konvencije.

Slika : Označevanje nepremičnih kulturnih spomenikov

Zavod za varstvo kulturne dediščine Celje, v katerega pristojnost spada naravna in kulturna dediščina na območju občine Nazarje, mora v svojem načrtu opredeliti objekte in ukrepe in naloge za zaščito in reševanje predmetov in objektov naravne in kulturne dediščine.

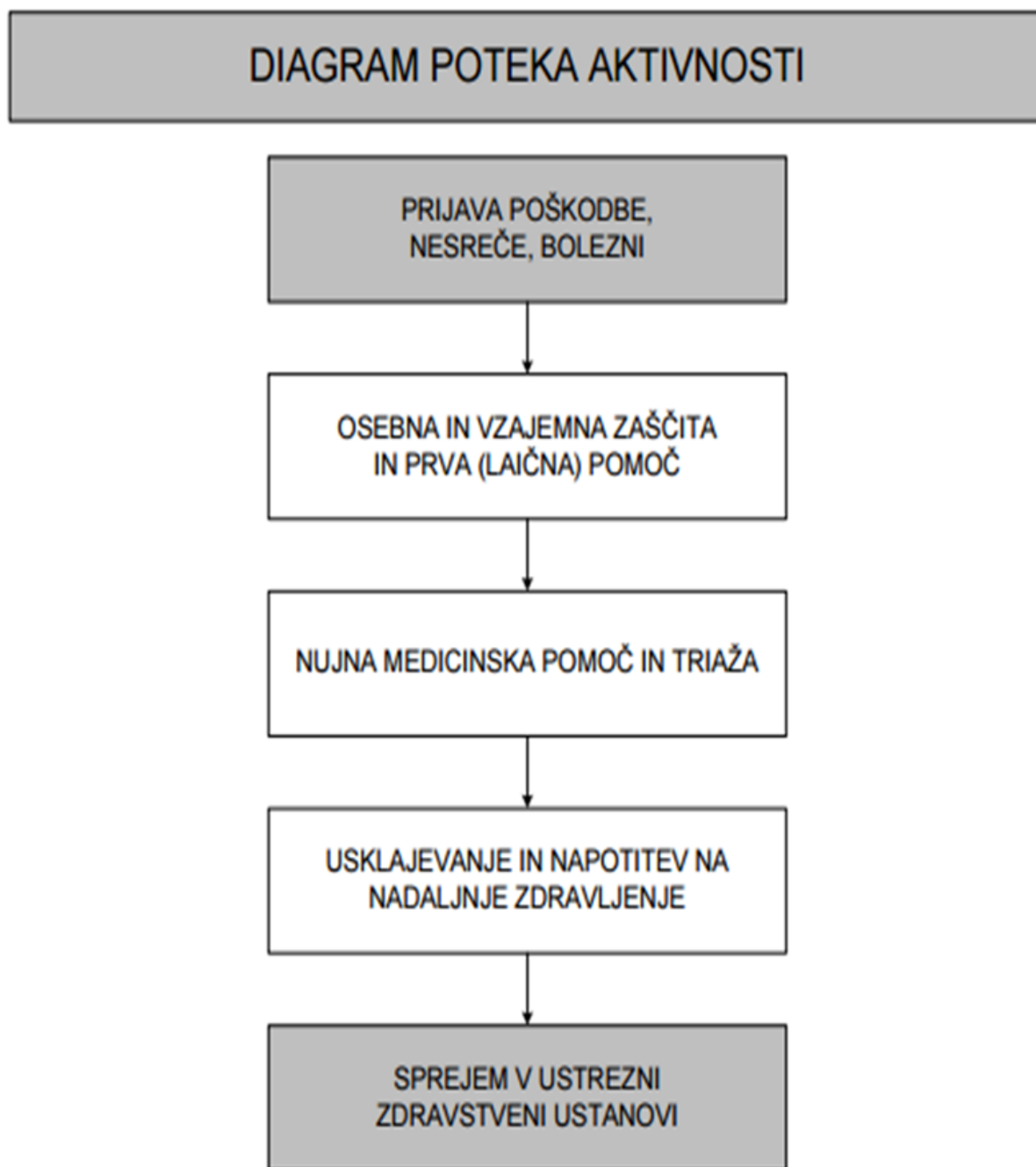
Če bi v občini Nazarje prišlo do poškodovanja objektov kulturne dediščine na območju VI. ali višje stopnje bi se smiselno izvajali ukrepi zaščite po naslednjem diagramu:

P – 9/1	Pregled ustanov za varstvo naravne in kulturne dediščine
P – 9/2	Pregled območij, objektov in predmetov kulturne dediščine

8.2 NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

8.2.1 Prva pomoč in nujna medicinska pomoč

V okviru prve pomoči ob potresu intenzitete VI EMS ali višje stopnje se izvajajo le najnujnejši ukrepi za ohranitev življenja in varovanje zdravja ljudi na prizadetem območju. Namen dejanja prve pomoči je, da poškodovani lahko čim prej in v kar najboljšem stanju pride do strokovne medicinske pomoči oziroma zdravljenja.

Prvo pomoč po potresu, ko zaradi velikega števila poškodovanih prebivalcev pomoč rednih zdravstvenih služb ni zadostna, izvajajo člani ekipe prve pomoči Rdečega križa Slovenije – Območno združenje RK Zgornjesavinjske doline ter po potrebi druge ekipe prve pomoči iz drugih občin, ki ob potresu niso bile prizadete. Za pomoč ekip prve pomoči Rdečega križa Slovenije zaprosi poveljnik OŠCZ Nazarje preko ReCO Celje ali poveljnik CZ Zahodnoštajerske regije.

V skladu s Sklepom o organiziranju in določitvi enot, služb in drugih operativnih sestavov za zaščito, reševanje in pomoč v občini Nazarje je prva medicinska pomoč organizirana preko osnovnega zdravstvenega varstva v Zgornjesavinjskem zdravstvenem domu Nazarje.

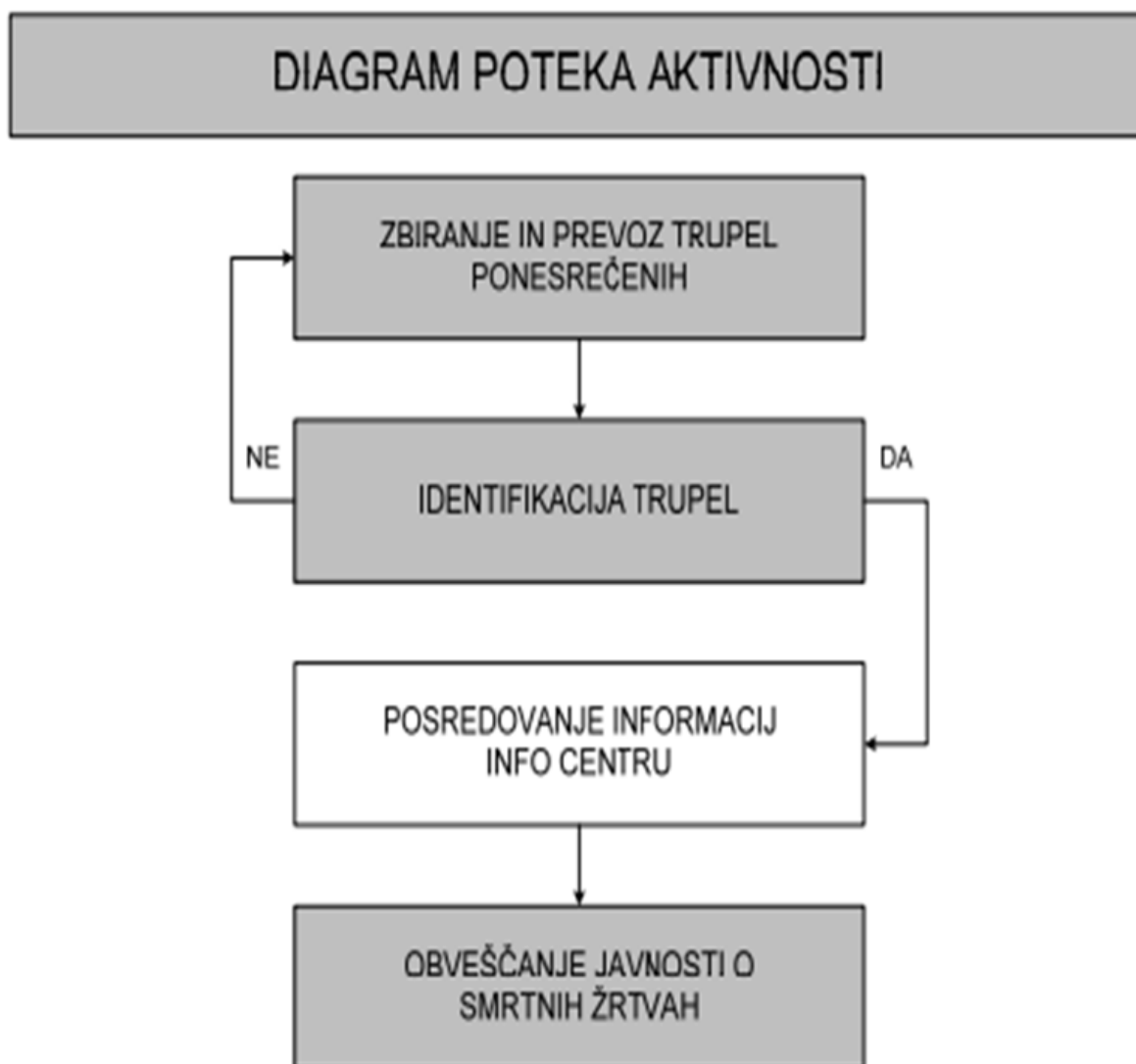
Naloge, ki jih izvajajo ekipe prve pomoči, obsegajo:

- prva laična pomoč,
- pomoč pri triaži,
- pomoč pri dekontaminaciji poškodovanih in obolelih,
- sodelovanje pri prevozu lažje poškodovanih in obolelih,
- sodelovanje pri negi poškodovanih in obolelih,
- sodelovanje pri izvajanju higiensko-epidemioloških ukrepov.

P - 6/3	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj
------------	--

8.2.1.1 Identifikacija mrtvih

Enote, ki rešujejo ljudi iz ruševin, naletijo tudi na mrtve. Te rešujejo enako kot žive. Če je le najmanjše upanje, da je poškodovanec živ, se mora takoj začeti z oživljanjem. Smrt mora v takih primerih obvezno ugotoviti in potrditi pooblaščen zdravnik. Če je le mogoče, je treba že na kraju, kjer so mrtvega našli, ugotoviti njegovo identiteto.

Ob potresu intenzitete VIII EMS ali višje stopnje in večjem številu mrtvih bi se poleg rednih služb, ki opravljajo identifikacijo mrtvih, aktivirala tudi enota za identifikacijo mrtvih pri Inštitutu za sodno medicino Medicinske fakultete v Ljubljani. Dodatne lokacije za pokop velikega števila mrtvih po potresu take intenzitete so opredeljene v prostorskih aktih občine Nazarje.

8.2.1.2 Psihološka pomoč

Za potres intenzitete VI ali višje stopnje sta značilni nenadnost in silovitost. Psihološko pomoč je potrebno zagotoviti tako preživelim kot tudi svojcem žrtev ob potresu. Preživelim ob takšnem potresu praviloma doživijo hud stres in potrebujejo tudi psihološko pomoč, za katero po potresu poskrbijo različni strokovnjaki (psihologi, terapevti, duhovniki).

Prostovoljni reševalci, gasilci in drugi znotraj sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami so skladno s smernicami za psihološko pomoč reševalcem prav tako deležni takšne pomoči, če jo potrebujejo.

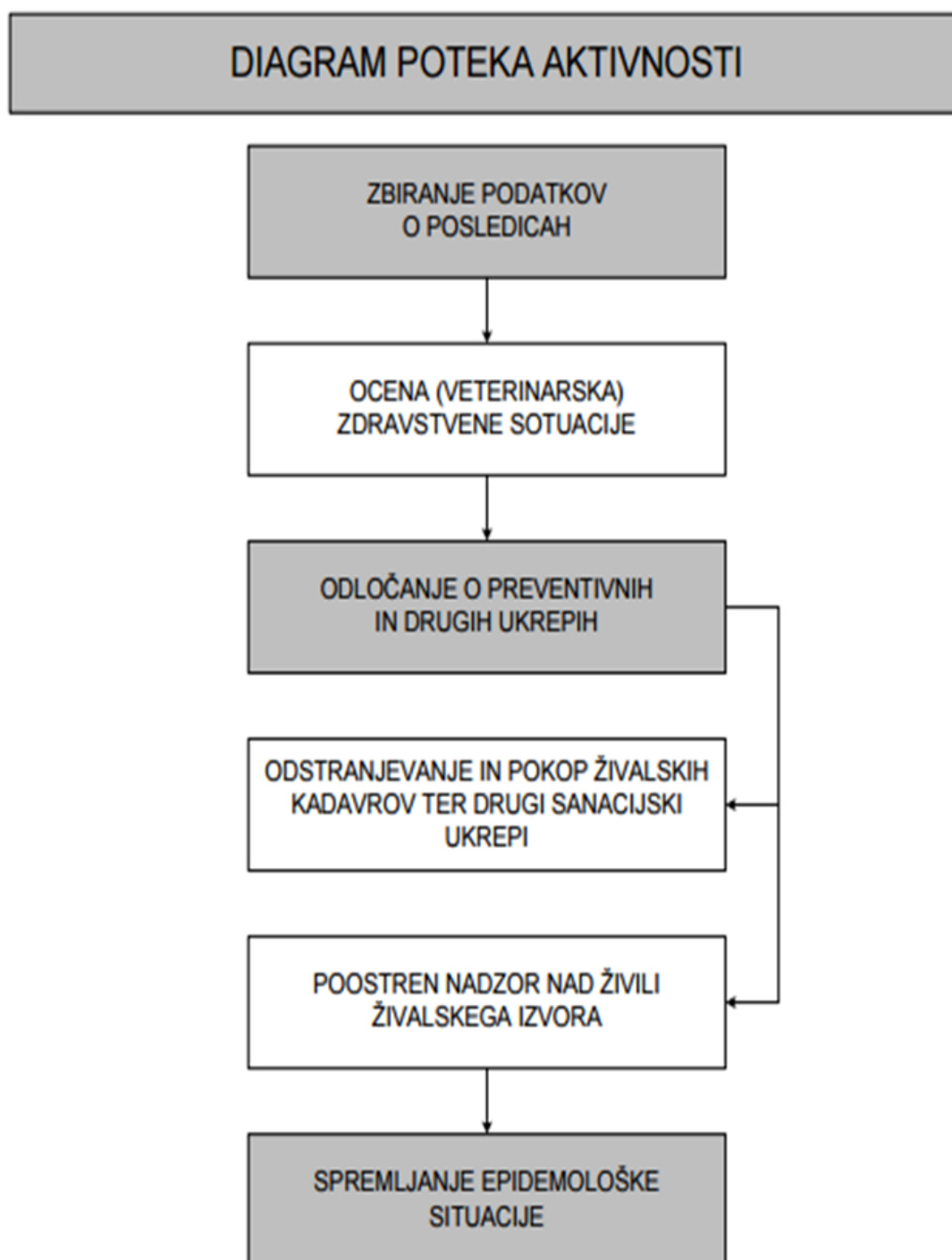
Ob potresu, v katerem je večje število mrtvih ali ranjenih je potrebno zagotoviti duhovno pomoč glede na versko prepričanje ljudi udeleženih v potresu, ter drugih nevladnih organizacij, ki lahko svojo pomoč prizadetim nudijo z različnimi oblikami organiziranih dejavnosti, s katerimi pomagajo ljudem v stiski.

Občinske sile za zaščito, reševanje in pomoč Občine Gornji Grad prizadetim prebivalcem po potresu in reševalcem ob njihovi psihični prizadetosti niso zmožne organizirati psihološko pomoč, ki jo dajejo psihologi, terapevti, duhovniki in drugi strokovnjaki.

Prvo psihološko pomoč, ki jo nudi strokovnjak, prinese prizadetemu prebivalcu, ki je v duševni stiski razbremenitev napetosti in drugih čustev in jo lahko zagotovi Zgornjesavinjski zdravstveni dom Nazarje, Zadrebka cesta 14, Nazarje v okviru specialistične ambulante za psihiatrijo.

V primeru potrebe lahko poveljnik CZ Občine Gornji Grad ali njegov namestnik zaprosi za dodatno pomoč strokovnjakov poveljnika štaba CZ Zahodnoštajerske regije.

8.2.2 Prva veterinarska pomoč

Prva veterinarska pomoč ob potresu obsega:

- zbiranje podatkov o poškodovanih in poginulih živalih na prizadetem območju,
- veterinarsko oceno zdravstvene situacije,
- nujno veterinarsko pomoč poškodovanim in obolelim živalim (nujna veterinarska pomoč je poseg, s katerim se odpravi neposredna nevarnost za življenje živali),
- zakol poškodovanih živali,
- sodelovanje pri odstranjevanju živalskih trupel ter druge sanacijske ukrepe,
- poostren nadzor nad živili živalskega izvora in varnostjo živil rastlinskega izvora,
- sodelovanje pri dekontaminaciji živine,
- izvajanje drugih higienskih in protiepidemijskih ukrepov,
- spremljanje epidemiološke situacije.

Naloge prve veterinarske pomoči izvajajo enote za prvo veterinarsko pomoč, delavci UVHVVR, OU Celje, Nacionalnega veterinarskega inštituta in veterinarji oziroma veterinarske organizacije s koncesijo.

Podatki o poškodovanih in poginulih živalih se zbirajo v informacijskem centru, ki se aktivira ob večji naravni ali drugi nesreči. Ti podatki se iz informacijskega centra posredujejo tudi na štab CZ občine Nazarje.

Prevoz in odstranjevanje živalskih trupel izvaja veterinarska higienska služba. Ob potresu pa lahko računamo na večje število živalskih trupel v regiji, ki jih veterinarska higienska služba ne bi bila sposobna odstraniti. V tem primeru se za zasilni zakol in odstranjevanje mrtvih živali aktivirajo pogodbeni izvajalci.

Lokacije za pokop živali so določene z občinskim prostorskim načrtom.

P-6/5	Pregled veterinarskih organizacij
P-6/8	Pregled izvajalcev javnih služb ravnanja s trupli živali in drugimi živalskimi stranskimi proizvodi
P-6/9	Navodilo za sežig trupel
p-6/10	Pregled pogodbenih izvajalcev za izvajanje nujnega zakola živali ter odvoza živalskih trupel

8.2.3 Reševanje iz ruševin

Ljudje, ki so zasuti v ruševinah, so najpogosteje telesno poškodovani ali potrebujejo psihološko pomoč. Poškodbe so lahko hude in brez hitre pomoči jim mnogi kmalu podležejo. Izkušnje iz potresov pa kažejo, da tudi tisti, ki niso ranjeni, vzdržijo v ruševinah razmeroma kratek čas – dva do tri dni in le v redkih primerih dlje. Prav zato je reševanje iz ruševin pomembna in neodložljiva naloga, ki jo je treba začeti kar najhitreje.

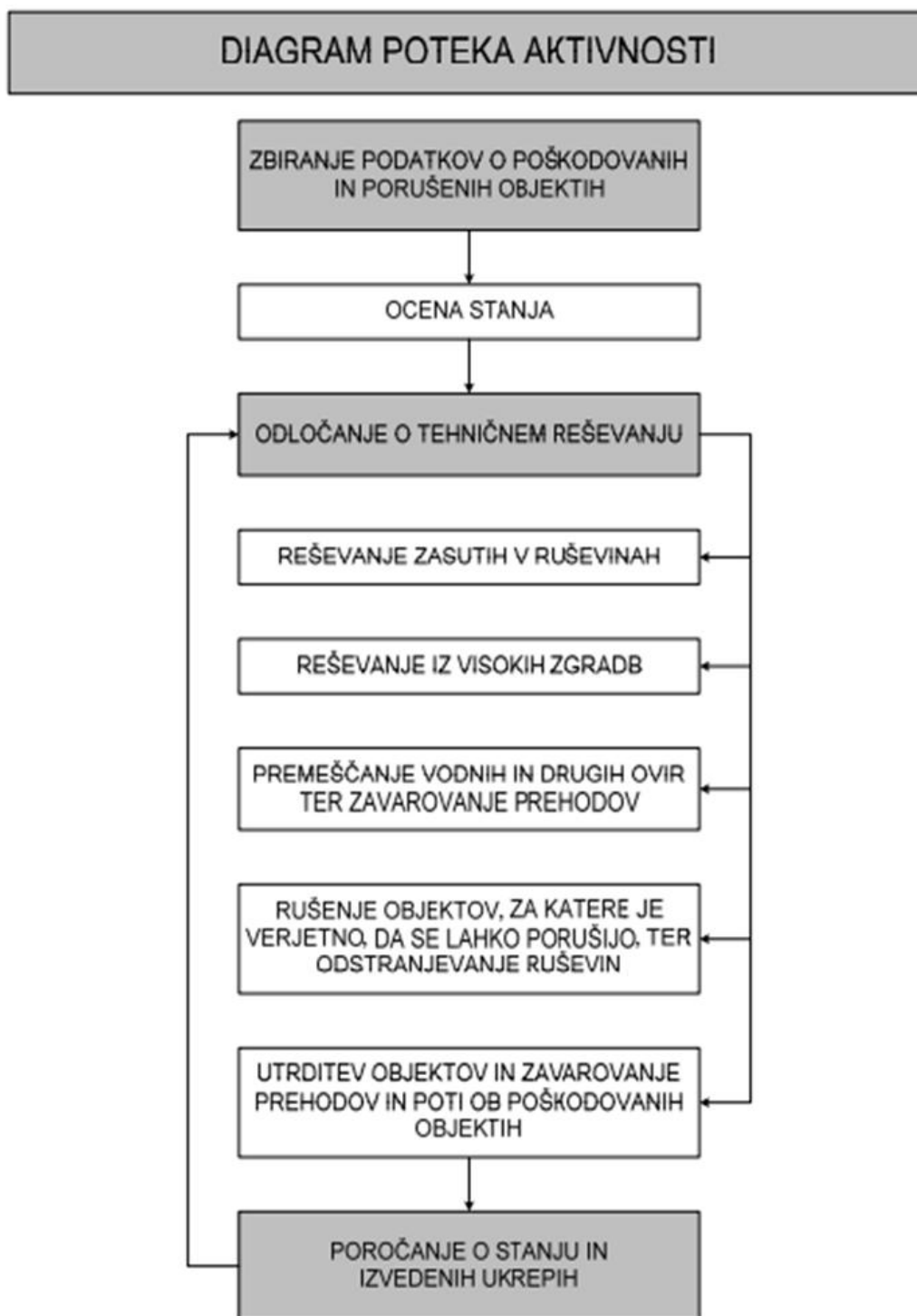
Reševanje iz ruševin mora potekati neprekinjeno, podnevi in ponoči, dokler niso rešeni vsi zasuti. Zato morajo štabi CZ, ki vodijo reševalna dela, primerno organizirati delo reševalnih ekip.

Občina ima v ta namen organizirano tudi ekipo CZ za iskanje pogrešanih iz ruševin ter pogodbene izvajalce za področje tehničnega reševanja s specialnimi delovnimi stroji in napravami. V pomoč pri reševanju iz ruševin se vključijo tudi gasilska društva.

Če občina sama ni sposobna ukrepati, oziroma nima ustreznih sredstev, lahko na pomoč pozove tudi regijo oziroma državo.

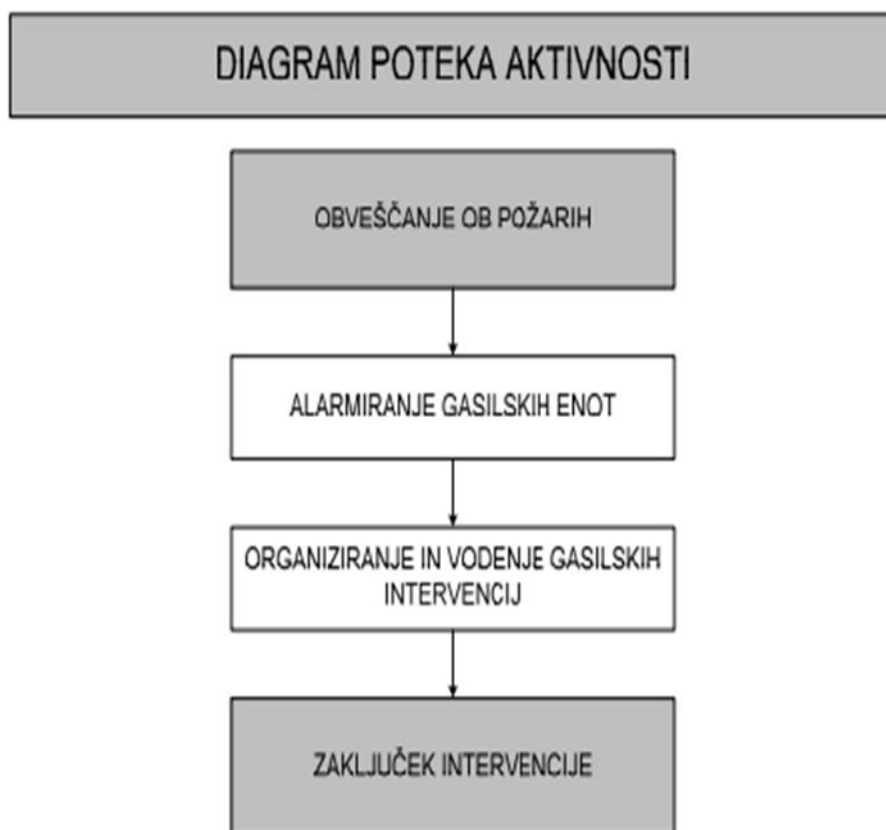
Tehnično reševanje obsega:

- iskanje zasutih ljudi v ruševinah z geofoni in drugimi tehničnimi sredstvi oziroma s psi za iskanje v ruševinah,
- reševanje ljudi in premoženja iz ogroženih in poškodovanih objektov, ruševin ter izpod zemeljskih plazov,
- odstranjevanje ovir na cestah, urejanje zasilnih poti in prehodov ter pomoč pri popravilu komunalne infrastrukture,
- premoščanje vodnih in drugih ovir,
- rušenje in odstranjevanje objektov, ki jim grozi, da se porušijo,
- utrjevanje (odranje in podpiranje) poškodovanih objektov,
- zavarovanje prehodov in poti ob poškodovanih objektih ter odstranjevanje ruševin,
- sodelovanje pri sanaciji posledic nesreč z nevarnimi snovmi v naravnem okolju,
- sodelovanje pri graditvi sanitarno-higienskih objektov,
- urejanje lokacij za začasno nastanitev ogroženih prebivalcev,
- reševanje na vodi in iz vode.

P – 4	Podatki o občinskih silah in sredstvih za zaščito in reševanje
P – 3/1	Podatki o gasilskih enotah širšega regijskega pomena

8.2.4 Gašenje in reševanje ob požarih

Gašenje in reševanje ob požarih ter eksplozijah obsega:

- gašenje požarov,
- reševanje ob požarih in eksplozijah,
- preprečevanje nastanka eksplozij plina in drugih eksplozivnih snovi,
- preprečevanje nastanka požarov.

Naloge izvajajo poklicne, gasilske enote širšega regijskega pomena in prostovoljne gasilske enote. Gasilske enote sodelujejo tudi pri drugih nalogah ZRP, še posebej pri reševanju iz visokih zgradb, reševanju ob prometnih nesrečah, pri izvajanju nalog ZRP ob nesrečah z nevarnimi snovmi ter pri oskrbi s pitno in sanitarno vodo.

Obveščanje o požarih v oteženih razmerah poteka skladno z načrti obveščanja GZ Zgornjesavinjske doline.

V začetnih intervencijah izvajajo aktivnosti prostovoljna gasilska društva. V primeru, da PGD-ji ne zmorejo s svojimi silami in sredstvi obvladovati nastale razmere, na pomoč pokličejo sosednja društva oz. poklicne enote.

V občini Nazarje ni visokih zgradb. V kolikor pa bi potrebovali pomoč v tehniki se aktivira PGD Velenje z avtolestvijo.

V slučaju prometnih nesreče se aktivira PGD Nazarje kot gasilska enota širšega pomena.

V slučaju potresa je potrebno predvidevati tudi motnje z oskrbo s pitno in sanitarno vodo. V teh primerih so za oskrbo s pitno in sanitarno vodo so zadolžene gasilske enote.

8.2.5 Iskanje pogrešanih oseb

Štab CZ mora kar najhitreje organizirati izvidovanje prizadetega predela in naselja. Do ugotovitve, kje so pod ruševinami ljudje, je mogoče priti na več načinov: s poizvedovanjem pri preživelih prebivalcih porušene in sosednjih stavb ali pri sorodnikih zasutih, s klicanjem in prisluškovanjem, s pregledom posameznih ruševin, z uporabo geofonov ali s posebej za to dresiranimi reševalnimi psi Kinološke zveze.

Za iskanje pogrešanih oseb ob potresu Rdeči križ Slovenije organizira tudi enotno poizvedovalno službo.

V občini Nazarje poizvedovalno službo organizira Rdeče križ Slovenije – Območno združenje RK Zgornjesavinjske doline.

P – 5/1	Seznam humanitarnih organizacij
---------	---------------------------------

8.2.6 Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje

Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje ob potresu obsega:

- nujno zdravstveno oskrbo ljudi in živali,

- nastanitev in oskrbo ogroženih prebivalcev s pitno vodo, hrano, zdravili in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami,
- zagotavljanje razmer za osebno higieno,
- zagotavljanje delovanja nujne komunalne infrastrukture,
- oskrbo z električno energijo,
- zagotavljanje nujnih prometnih povezav,
- zagotavljanje nujnih telekomunikacijskih zvez,
- zagotavljanje in zaščito nujne živinske krme.

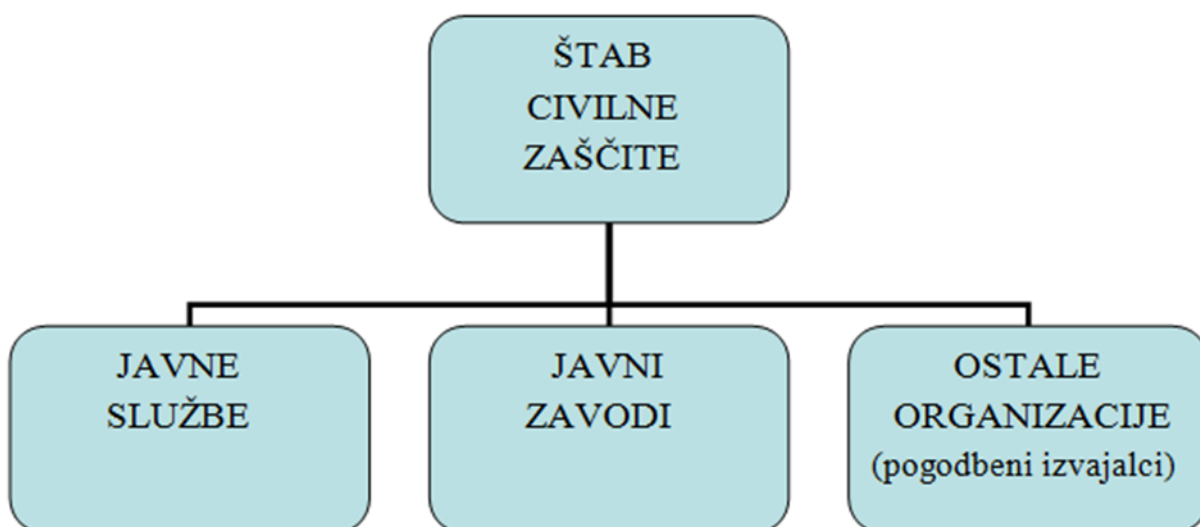
Čim prej je potrebno vzpostaviti delovanje infrastrukturnih objektov in naprav. Za izvajanje nalog na področju zagotavljanja osnovnih pogojev za življenje so zadolžene javne službe in druge organizacije s področja infrastrukture ter pristojni poveljniki CZ.

Osnovni pogoji za življenje bodo vzpostavljeni takrat, ko bodo izpolnjeni pogoji za preklc odrejenih zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.

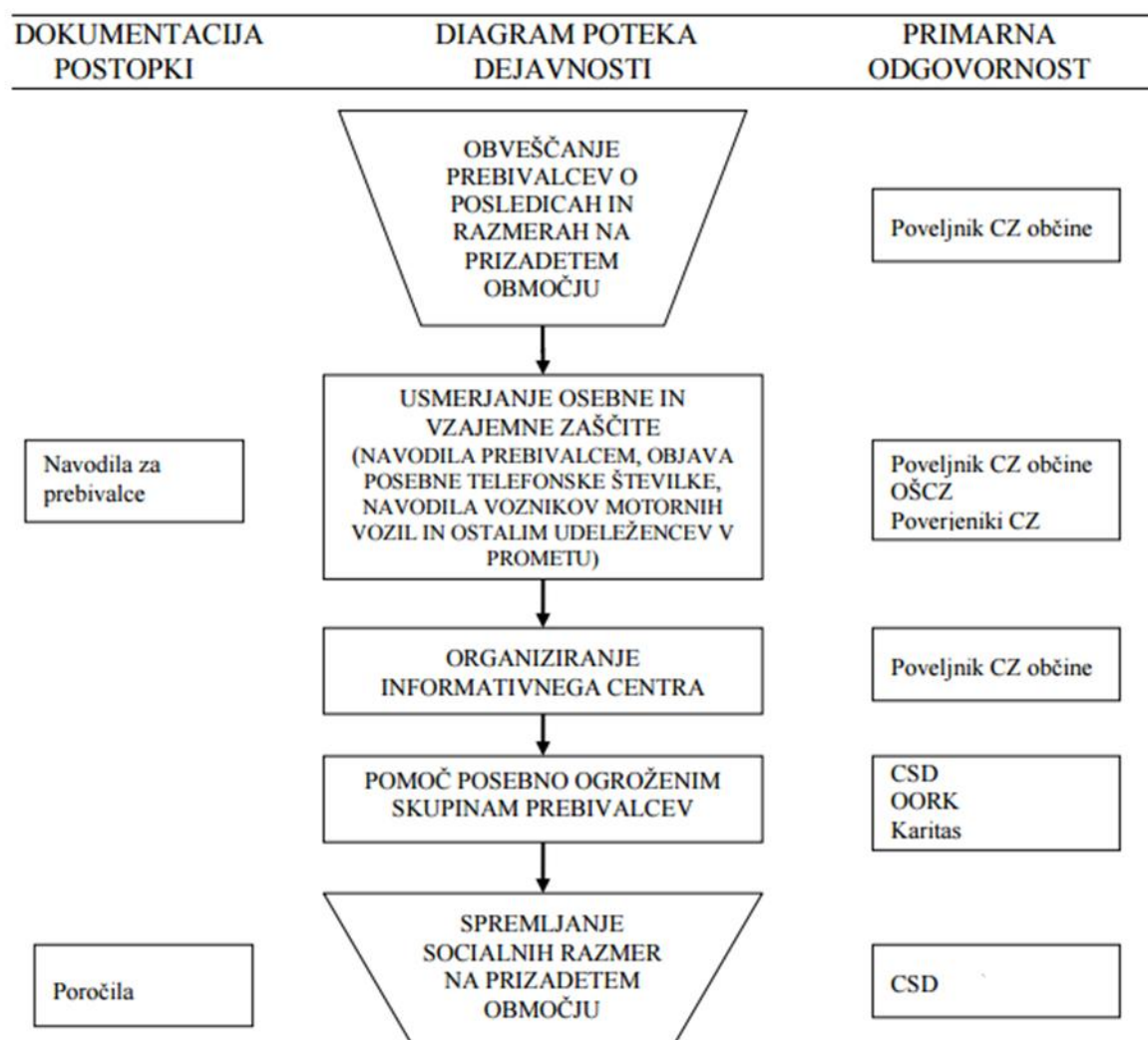
Delovanje infrastrukturnih objektov in naprav zagotavljajo naslednje javne službe:

- občinske ceste-pogodbeniki,
- vodovod in kanalizacija- Komunala Nazarje d.o.o
- toplovod-Energetika Nazarje d.o.o
- elektro omrežje-Elektro Celje
- javna razsvetljava-Franc Ugoršek Ljubno
- telekomunikacije-Telekom in Telemach
- državne ceste-VOC Celje.

Postopki sodelovanja potekajo po piramidnem sistemu od vrha navzdol, kot je prikazano na shemi:

9. OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

Osebna in vzajemna zaščita obsega vse ukrepe prebivalcev za preprečevanje in ublažitev posledic potresa za njihovo zdravje in življenje ter varnost njihovega imetja. V okviru osebne in vzajemne zaščite prebivalci izvajajo ukrepe za osebno in vzajemno zaščito, rešujejo ljudi in premoženje v družini, stanovanjski stavbi, naselju, podjetju in drugod v neposredni okolici. V okviru osebne in vzajemne zaščite lahko prebivalci opravljajo le manj zahtevne zaščitne in reševalne naloge, ne morejo pa opravljati nalog, ki zahtevajo temeljito strokovno znanje in za katere so potrebna zahtevna tehnična sredstva.

Za organizacijo, razvoj in usmerjanje osebne in vzajemne zaščite skrbi občina. V občinskem načrtu zaščite in reševanja ob potresu se natančno opredeli način izvedbe osebne in vzajemne zaščite. Pri tem imajo pomembno vlogo poverjeniki za CZ ter informacijski centri, ki jih ustanovi občina in v katerih se organizira in izvaja dejavnost, ki prispeva k normalizaciji razmer na prizadetem območju. Pomembno vlogo pri izvajanju

osebne in vzajemne pomoči imajo tudi pristojne službe za socialno varstvo ter človekoljubne organizacije.

Občine podrobno določijo kako bo potekalo obveščanje prebivalcev o posledicah in razmerah na prizadetem območju, določijo lokacije in telefonske številke za delo svetovalne službe, število prostovoljcev iz vrst psihologov, sociologov, socialnih delavcev, zdravstvenih delavcev, strokovnjakov s področja zaščite in reševanja. Določi se lokacija informacijskega centra, razčleni se pomoč ogroženim skupinam prebivalcev in spremljanje socialni razmer na prizadetem območju.

Navodila in napotki za izvajanje osebne in vzajemne zaščite so objavljeni na spletni strani URSZR (www.sos112.si).

P – 1/3	Podatki o Poveljniku CZ in njegovem namestniku
P – 1/4	Seznam članov OŠCZ
P – 6/1	Seznam humanitarnih organizacij
P – 6/2	Pregled centrov za socialno delo lokalnih skupnosti s podatki vodilnih oseb
D – 10	Napotki in navodila prebivalcem o ravnanju v primeru naravnih in drugih nesreč

10. OCENJEVANJE ŠKODE

Po potresu lahko dokaj hitro ugotovimo, kakšen je bil njegov obseg medtem ko je odgovor na vprašanje o škodi veliko bolj kompleksen. Škode ne predstavlja samo neposredna škoda (vrednost porušenih in poškodovanih objektov, opreme in drugih stvari), temveč tudi posredna (torej škoda, ki nastane zaradi zmanjšane obsega gospodarskih dejavnosti, proizvodnje in trgovine).

Ocenjevanje škode ob potresu zajema ocenjevanje poškodovanosti objektov in ocenjevanje škode, ki se praviloma opravljata skupaj.

Poškodovane objekte je potrebno čim prej evidentirati, oceniti njihovo uporabnost in škodo kar organizirata OŠCZ in občinska komisija za oceno škod. Lastniki in uporabniki objektov lahko poškodovanost objektov prijavijo na telefonsko številko, ki jo za ta namen objavi občina. Poveljnik CZ in OŠCZ po potresu najprej pripravi prvo - grobo oceno škode, ki je podlaga za odločanje o pomoči občini pri zagotavljanju osnovnih pogojev za delo ter pripravo sanacijskih programov. O prvi oceni škode sestavi poročilo ter poroča županu in Poveljniku CZ za Zahodnoštajersko. MORS – URSZR na podlagi poročil o škodi po potresu odloči o pričetku ocenjevanja škode.

Z ocenjevanjem škode na stvareh prične občinska komisija za oceno škod takoj po prejemu sklepa o pričetku ocenjevanja škode s katerim URSZR določi predmet ocenjevanja in časovne roke za izvedbo. Načeloma in v okvirih možnosti se ocenitev uporabnosti objektov in ocenitev škode opravi sočasno. Če predsednik komisije oceni, da občinska komisija ne bo zmogla izvesti ocenjevanja v celoti, lahko zaprosi regijsko komisijo za oceno škod za pomoč (prošnjo naslovi na URSZR – Izpostava Celje).

Nato občinska komisija na krajevno običajen način ter na druge ustrezne načine, glede na razmere, objavi pričetek zbiranja in sprejemanja vlog o poškodovanih objektih na predpisanih obrazcih ter prične z ogledi in s cenitvami poškodovanosti posameznih objektov – tudi tistih, čigar lastniki, zaradi razmer, niso podali vloge. Po opravljenih terenskih ogledih vse zbrane vloge - cenitve vnese v spletno aplikacijo Ajda.

P – 13/1	Seznam članov komisije za ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah
P – 13/2	Metodologija za ocenjevanje škode
P – 13/3	Obrazci za oceno poškodovanosti in uporabnosti objektov

11. RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV

11.1. POMEN POJMOV

Epicenter (nadžarišče potresa) je območje na površju Zemlje, ki leži navpično nad žariščem potresa (hipocentrom) in je zato tudi najbližje žarišču. V epicentru ponavadi nastane najmočnejši in najbolj uničujoč sunek, z oddaljevanjem od epicentra pa intenziteta potresa slabi.

Intenziteta (Io) je mera za učinke potresa, ki je odvisna od njegove energije, epicenterske razdalje in geoloških razmer. To je najpomembnejši podatek za prebivalce, saj z njo ugotavljamo učinke potresa na ljudi, predmete, zgradbe in naravo. Intenziteto merimo v stopnjah različnih intenzitetnih lestvic, ki so brezdimenzionalne veličine (MCS, MSK, EMS). Je subjektivna opisna mera, ki fizikalno ni definirana, in je ponavadi največja v nadžarišču potresa (epicentru), z oddaljevanjem od nadžarišča pa postopoma slabi. Potres z večjo magnitudo ponavadi povzroči tudi večjo škodo na površini Zemlje. Vendar pa vlivajo na intenziteto potresa še mnogi drugi dejavniki kot so: oddaljenost od epicentra, globina žarišča, gostota naseljenosti, kvaliteta gradnje in lokalna geološka zgradba.

Intenzitetna (makroseizmična, potresna) lestvica je celoštevilška, opisna lestvica in nima prave fizikalne podlage. Z intenzitetno lestvico skušamo ovrednotiti vpliv potresa na objekte visoke in nizke gradnje, predmete, človeka in spremembe v naravi. Trenutno v svetu uporabljajo naslednje potresne lestvice:

- ◆ Modificirano Mercallijevo lestvico (MM), ima 12 stopenj,
- ◆ Medvedev-Sponheuer-Karnikovo potresno lestvico (MSK), ima 12 stopenj,
- ◆ Evropsko potresno lestvico (EMS), ima 12 stopenj in
- ◆ Japonsko potresno lestvico (JMA), ima 7 stopenj.

Med prvimi štirimi potresnimi lestvicami (MCS, MM, MSK, EMS) so razlike kar zadeva učinke nasploh neznatne, JMA pa se precej razlikuje glede učinkov potresa od drugih potresnih lestvic. V Sloveniji je v skladu s Pravilnikom o tehničnih normativih za graditev objektov visoke gradnje na seizmičnih območjih uradno še vedno veljavna MSK potresna lestvica, dejansko pa se v zadnjih letih še najbolj uporablja EMS, ki je pravzaprav izpopolnjena verzija MSK potresne lestvice.

Magnituda (M) je instrumentalno določena številska mera jakosti potresa ali sproščene energije v žarišču potresa (hipocentru). Za določanje jakosti potresa seizmologi uporabljajo amplitudo nihanja tal, registrirano na določenem tipskem seizmografu v razdalji 100 km od epicentra. Magnituda nima določene zgornje vrednosti, vendar le izjemoma preseže vrednost 9. Največja doslej izmerjena magnituda je dosegla vrednost 9,5 pri potresu v Čilu leta 1960, v slovenski potresni zgodovini pa je največja ocenjena magnituda 6,8 pri potresu na Idrijskem leta 1511.

Nevarnost je (naravna ali druga ustrezna) danost za katerikoli neugoden pojav, ki je povezan z možno nesrečo in lahko povzroči neugodne učinke.

Ogroženost so možne družbene in ekonomske posledice bodočih nesreč.

Potres opredelimo kot seizmično valovanje tal, ki nastane ob nenadni sprostitvi nakopičenih tektonskih napetosti v Zemljini skorji ali zgornjem delu Zemeljskega plašča. Medtem, ko litosferske plošče trkajo med seboj in ob tem spreminjajo obliko, nastajajo ogromni pritiski. Občasno se energija teh pritiskov sprosti in rezultat te sprostitve je nenadni silovit potres.

Prelom je površina ob dveh istovrstnih ali različnih kamninah, vzdolž katerega je prišlo do premikov vzdolž prelomne ploskve.

Seizmograf je instrument, ki beleži nihanje tal. Zapise seizmografov uporabljamo za določitev magnitude potresa in lokacije epicentra ter za razne seizmološke študije.

Seizmologija je veda o potresih in z njimi povezanimi pojavi. Tesno je povezana s fiziko Zemljine notranjosti, tektonofiziko, tektoniko in geologijo ter je del geofizike, ki sodi v sklop naravoslovnih znanosti.

Škoda obsega ekonomske izgube, ocenjene po nesreči.

11.2. RAZLAGA OKRAJŠAV

CZ	Civilna zaščita
EMS	Evropska potresna lestvica
JGS	Javna gasilska služba
Io	Intenziteta potresa
OŠCZ	Občinski štab Civilne zaščite
M	Magnituda potresa
NS	Nevarna snov
OZ	Območno združenje (Rdečega križa)
PGE	Prostovoljna gasilska enota
GZZSD	Gasilska zveza zgornjesavinjske doline
PGD	Prostovoljno gasilsko društvo

ReCO	Regijski center za obveščanje
RKB	Radiološko – kemično - biološko
RS	Republika Slovenija
URSZR	Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
VURS	Veterinarska uprava Republike Slovenije
JP	Komunala Mozirje
VOC	Vzdrževanje in obnova cest
ZARE	Radijske zveze v sistemu zaščite in reševanja
ZiR	Zaščita in reševanje
ZRP	Zaščita, reševanje in pomoč

12. SEZNAM PRILOG IN DODATKOV

12.1. PRILOGE

P – 1/1	Seznam odgovornih oseb občine
P – 1/2	Seznam delavcev občine
P – 1/3	Podatki o Poveljniku CZ in njegovem namestniku
P – 1/4	Seznam članov OŠCZ
P – 1/5	Radijski imenik sistema zvez ZARE z navodili za uporabo
P – 1/6	Seznam odgovornih-kontaktnih oseb policijske postaje Nazarje
P – 1/7	Seznam pripadnikov CZ službe za podporo
P – 1/8	Znaki za alarmiranje ob nevarnosti naravnih in drugih nesreč
P – 2/1	Pregled sredstev javnega obveščanja, ki so zadolžene za obveščanje ob naravnih in drugih nesrečah
P – 3/1	Podatki gasilskih enot širšega regijskega pomena
P – 3/2	Podatki prostovoljnih gasilskih enot
P – 4	Podatki o občinskih silah in sredstvih za zaščito in reševanje
P – 4/1	Podatki o odgovornih GZZSD
P – 6/1	Seznam humanitarnih organizacij (Redeči križ, Karitas)
P – 6/2	Pregled centrov za socialno delo
P – 6/3	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj
P – 6/5	Pregled veterinarskih organizacij
P – 7/3	Telefonska številka, na kateri lahko občani dobijo informacije o rušilnem potresu
P – 7/5	Pregled organizacij-odstranjevalcev in zbiralcev odpadkov nevarnih snovi
P – 9/1	Pregled ustanov za varstvo naravne in kulturne dediščine
P – 9/2	Pregled območij, objektov in predmetov kulturne dediščine
P – 12	Evakuacija
P – 12/1	Pregled deponij za ruševine
P – 12/6	Pregled namestitvenih kapacitet v občini
P – 12/7	Pregled prehrambenih kapacitet v občini
P – 12/2	Pregled lokacij in objektov za začasno nastanitev

P – 13/1	Seznam članov komisije za ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah
P – 13/2	Metodologija za ocenjevanje škode
P – 13/3	Obrazci za oceno poškodovanosti in uporabnosti objektov
P – 14/7	Pregled MTS in opreme Štaba CZ, občinskih enot CZ in drugih sil ZRP

12.2. DODATKI

D – 1	Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta
D – 2	Načrt dejavnosti Občine
D – 4	Navodilo za organiziranje in vodenje informacijskih centrov
D – 6	Navodilo kako zagotovimo zdravo pitno vodo
D – 7	Navodilo o obveščanju, alarmiranju in aktiviranju
D – 9	Navodilo za psihološko pomoč
D – 10	Napotki in navodila prebivalcem o ravnanju v primeru naravnih in drugih nesreč
D - 11	Navodila kako ravnamo ob potresu in kaj storimo po potresu
D - 12	Potres – priporočila in navodila za prebivalce
D - 13	Dajanje prve medicinske pomoči
D - 14	Vzorec sklepa o aktiviranju načrta ZiR ob nesreči
D - 15	Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP